Влада - Радам!

Голос України

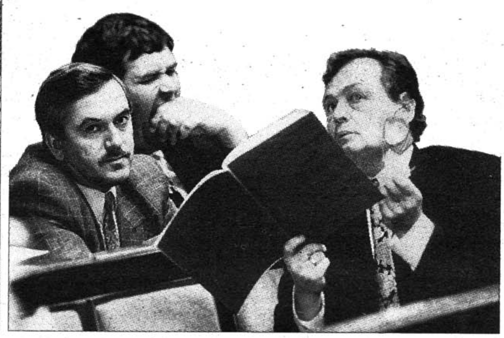
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 43 (1543) ♦ Середа, 12 березня 1997 року ♦ Ціна договірна

Сто перше попередження: зарплата буде

З'явилася можливість до попередніх обіцянок справно виплачувати зароблене додати ще одну. Найсвіжішу. З учорашнього дня уряду у Верховній Раді. Схоже, в уряді не знають, що обіцянки на ринку не «ходять»: ні хліба на них не купиш, ні молока. І як ото наші міністри та їхній численний апарат сім'ї годують за такої скрути — хто його знає. Охляли, мабуть, усі...

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 11 березня

Як і планувалося, «день уряду» розпочався з доповіді Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, який проаналізував стан економіки України. Насамперед Павло Іванович наголосив на тому, що криза спричинена спадом виробництва, який за п'ять років сягнув 60 відсотків. Хоча, на його думку, вжиті в другій половині минулого року заходи дали можливість не тільки зменшити падіння валового внутрішнього продукту, а й домогтися його зростання на один відсоток. Проте ряд чинників, і зокрема менша кількість робочих днів, не дозволили закріпити досягнуте. Поки що уряд прогнозує за першу половину поточного року спад виробництва на рівні 1,6 відсотка. Водночас заходи, що їх вживає уряд, дають змогу сподіватися до кінця 1997 року приросту виробництва продукції на один відсоток.

(Закінчення на 2-й стор.).

Не є проблема парламенту

В інтерв'ю журналістам Голова Верховної Ради Олександр Мороз повідомив, що уряд готовий подати новий варіант бюджету. І якщо він буде збалансований і базуватиметься на реальних податках, відзначив О. Мороз, проблем з його прийняттям не виникне.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо можливості відставки Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, голова вищого законодавчого органу держави висловив думку, що це сьогодні «не є проблема парламенту». «У депутатів вистачить здорового глузду зробити оптимальні кроки щодо виходу з кризи, а оцінку діяльності прем'єра можна дати й потім», —сказав він. Відставка П. Лазаренка, вважає О. Мороз, — «не ліпший вихід із ситуації, що склалася». Хоча, за його словами, «з прем'єрством П. Лазаренка нічого в господарюванні країни не змінилося», повідомляє «Інтерфакс-Україна».

«Гілки» буде врівноважено

Як повідомили під час прес-конференції заступник Голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка, члени тимчасової узгоджувальної комісії народні депутати Роман Безсмертний та Валерій Терець, завершено підготовку до другого читання проектів законів щодо місцевого самоврядування в Україні, а також місцевих державних адміністрацій. На думку парламентаріїв, законопроекти, за умови схвалення їх парламентом, знімуть чимало суперечностей у взаємовідносинах між різними гілками влади, сприятимуть розвиткові самоврядування, а отже й демократичним процесам у нашій державі.

(Закінчення на 3-й стор.).

Стане легше перетнути кордон

Президент України Леонід Кучма побував з офіційним візитом у Республіці Молдова. Відбулися його зустрічі з Президентом Молдови Петру Лучинським, прем'єр-міністром Іоном Чубуком, главою парламенту Дмитром Моцпану.

Під час візиту підписано Декларацію про основні принципи створення митного союзу України та Молдови, угоду про співробітництво прикордонних областей та адміністративно-територіальних одиниць, міжурядову угоду з організації спільного контролю на пунктах пропуску на україно-молдовському кордоні, про пункти пропуску та спрощений порядок пропуску громадян, які проживають у прикордонних регіонах тощо.

Інтерв'ю з Президентом Молдови Петру Лучинським читайте на 12-й стор.

Вже обіцяли, але не допомогли. Виправляться?

Під час візиту до США міністр закордонних справ Геннадій Удовенко передав листа Президента України Леоніда Кучми Президенту США Біллу Клінтону, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

У цьому листі Л. Кучма пропонує, зокрема, внести до порядку денного саміту Великої сімки, який заплановано на літо 1997 року в Денвері, питання про реалізацію домовленостей щодо фінансування закриття Чорнобильської АЕС та пов'язаних с цим проектів.

Перш за все йдеться про фінансування будівництва компенсуючих потужностей — двох енергоблоків на Рівненській та Хмельницькій АЕС, сказав Г. Удовенко. «Україна виконує свої зобов'язання, а Захід — ні», —наголосив міністр. Він зазначив, що Європейський банк реконструкції та розвитку, якому доручено надати кредити на закриття ЧАЕС, уже півроку вивчає це питання і поки що не прийняв рішення про виділення коштів.

Краби як ознака безпеки?

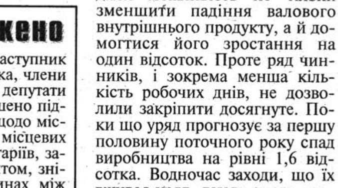
Біля берегів Одеси через багато років знову з'явилися краби. Фахівці вважають це ознакою поліпшення екологічної обстановки у Чорному морі. Тож вирішено посилити роботу щодо залучення до українського Причорномор'я туристів, передусім іноземних. З цією метою на початку квітня буде, зокрема, проведено міжнародну виставку-ярмарок «Чорноморська Одісея-97», що продемонструє наші можливості у сфері відпочинку й туризму. Очевидно, краби відродилися завдяки тому, що простоюють великі підприємства й припинено шкідливі викиди у воду.

Гривня металізується

Національний банк України з 12 березня вводить в обіг розмінну монету номіналом 1 гривня, виготовлену зі сплаву на основі міді, та пам'ятну монету номіналом 2 гривні з нейзильберу, ескіз якої розробив художник Олександр Івахненко. Нові монети є дійсними платіжними засобами України і обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень.

Трактори ще є. Але без пального

На селекторній нараді 18 лютого Прем'єр-міністр Павло Лазаренко запевняв аграріїв: село буде напередодні весняно-польових робіт забезпечено всім необхідним, і передусім — пальним. Мовляв, в країні воно є і буде поставлено в рахунок держзамовлення-97 насамперед південним регіонам.

Проте обіцянка, здається, знову виявилася примарою. Від запланованих урядом 14 тис. тонн дизпального для Одеської області тутешні селяни отримали лише 3 тисячі. А Миколаївщина не одержала навіть цього. Уряд тільки планує поставити сюди 10 тис. тонн солярки та бензину. Мінімальні ж потреби області — у 6 разів більші.

У номер

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присудження Державних премій України імені Тараса Шевченка 1997 року

На підставі подання Комітету із Державних премій України імені Тараса Шевченка **постановляю:**

1. Присудити Державні премії України імені Тараса Шевченка 1997 року:

МАРЧУКУ Івану Степановичу, художникові, — за цикл картин «Шевченкіана», «Голос моєї душі»

ОСИЦІ Леоніду Михайловичу, режисерові-постановникові, — за художні фільми «Камінний хрест», «Захар Беркут», «Подарунок на іменини», «Гетьманські клейноди»

СЕМИКІНІЙ Людмилі Миколаївні, художниці, — за серію строїв «Високий замок»

СКУНЦЮ Петру Миколайовичу, поетові, — за збірку поезій «Спитай себе»

СОЛОВ'ЯНЕНКУ Анатолію Борисовичу, артистові, — за концертні програми 1993–1996 років.

2. Присудити Малу державну премію України імені Тараса Шевченка 1997 року УЛЬЯНОВУ Олександру Станіславовичу (Ульяненку Олесю), письменникові, — за роман «Сталінка».

3. Установити на 1997 рік розмір Державної премії України імені Тараса Шевченка десять тисяч гривень кожна та розмір Малої Державної премії України імені Тараса Шевченка — п'ять тисяч гривень.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 березня 1997 року.
№ 211/97.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження відзнаками Президента України

За особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені при виконанні завдань у складі Миротворчих Сил ООН в Анголі, **постановляю:**

нагородити відзнакою Президента України — орденом «За заслуги» III ступеня

ПІНЧУКА Олександра Миколайовича — заступника командира інженерно-саперної бригади Міністерства оборони України, полковника

Нагородити відзнакою Президента України «Орден Богдана Хмельницького III ступеня

АНДРОСЕНКА Миколу Олександровича — старшого техніка роти інженерного полку Північного оперативно-територіального командування, старшого прапорщика

Нагородити відзнакою Президента України — орденом «За мужність» III ступеня

КУРИЛА Олексія Григоровича — командира батальйону понтонно-мостової бригади Міністерства оборони України, підполковника

Нагородити відзнакою Президента України — медаллю «За військову службу Україні»

ДАНИЛЮКА Миколу Миколайовича — начальника штабу — першого заступника командира батальйону інженерно-саперної бригади Міністерства оборони України, капітана.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 березня 1997 року.
№ 213/97.

Офіційно

До Брюсселя — по гарантії

«Механізм надання гарантій» Україні буде головною темою переговорів міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка 20 березня в штаб-квартирі НАТО.

«Україна не вступає до НАТО, тому на неї не розповсюджується стаття 5 Статуту альянсу, яка передбачає колективну допомогу країні — члену організації у разі загрози її безпеці», — сказав міністр в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна».

У випадку з Україною, за його словами, «йдеться про поглиблення співробітництва з НАТО і забезпечення політичних гарантій безпеки України...»

Міністр очікує, що в ході його візиту генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана висловить свої зауваження щодо проекту договору про спеціальне партнерство, який Україна запропонувала і сподівається підписати під час Мадридського саміту НАТО.

Парламентська хроніка

Податки — на рівні. А доходи?

Вечірнє засідання 6 березня

Проект Закону України «Про податок на доходи фізичних осіб», як відомо, у першому читанні не набрав необхідної кількості голосів. Після того як законопроект пройшов узгодження у фракціях і групах, його знову внесли на розгляд Верховної Ради. І знов у залі спалахнув шквал емоцій.

Доповідач, заступник міністра фінансів України Василь Регурецький, намагався переконати зал, що, порівняно з нині чинним декретом Кабміну, закон у разі його прийняття сприятиме перерозподілу доходів багатих на користь менш забезпечених. Зокрема, пропонується у два рази збільшити розмір неоподатковуваного доходу. Внаслідок цього надходження до бюджету зменшаться на 20 мільйонів гривень. Але завдяки закладеному в законопроекті оподаткуванню доходів від капіталу та від його приросту, від банківських вкладів, цінних паперів, скасуванню деяких пільг додатково планують одержати понад 900 мільйонів гривень.

Загалом від податку на доходи фізичних осіб повинно надійти майже 3,5 мільярда гривень, що становить 8,8 відсотка цих надходжень до консолідованого бюджету держави. Зважаючи на значну суму коштів, уряд не погодився з пропозиціями деяких народних депутатів обкласти податками лише надприбутки. Адже, за офіційними даними, тільки два відсотки громадян легально отримували щомісяця понад 500 доларів.

Вказувалося також на те, що значна кількість громадян отримує за неосновним місцем роботи більші доходи, ніж за основним. Тому, згідно із законопроектом, їх пропонують оподатковувати за максимальною ставкою — 30 відсотків.

І хоча необхідність нового закону щодо оподаткування фізичних осіб обгрунтовувалася світовим досвідом, далеко не всі парламентарії погоджувалися з урядом. Зокрема зазначалося, що існує також світовий досвід, за яким заробітна плата не може бути меншою, ніж чотири долари за годину. А в нас уряд думає лише про те, як у більшості відібрати зароблене, а не про зростання доходів громадян.

Різке заперечення викликала сьома стаття законопроекту, де наводиться перелік пільг в оподаткуванні. Зокрема, представники лівого крила вважають, що стаття вдарить передусім по найнезахищеніших верствах населення. У свою чергу розробники законопроекту намагалися довести, що, навпаки, вона діятиме на користь менш заможних.

Врешті-решт після двогодинної дискусії, різних пропозицій народні депутати поіменним голосуванням підтримали пропозицію Голови Верховної Ради України Олександра Мороза. Законопроект прийнято в першому читанні, статтю 7 доопрацьовуватимуть окремо, а рішення з неї буде прийнято до розгляду закону в другому читанні.

Василь ТУГЛУК.

Знову «стінка» на «стінку»?

Ранкове та денне засідання 7 березня

Сесія зосередилася на обговоренні проекту закону про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів. Усі добре розуміли, що це питання насамперед політичне. Адже від змісту публікацій газет та передач по радіо й телебаченню багато в чому залежить формування громадської думки. Доповідач Степан Ткаченко, вказуючи на важливість обговорюваного питання, зазначив: — Залишившись без належної державної підтримки, засоби масової інформації вимушені шукати порятунку в різних спонсорів, у комерції, що веде до втрати власного творчого обличчя, самостійності й державницького спрямування. Не дивно, що незахищена преса стає легкою здобиччю мафіозних кланів, тіньового вітчизняного та зарубіжного капіталу. Як наслідок, зі знаряддя духовного розвитку, державного будівництва вона нерідко перетворюється на знаряддя дезінформації, шантажу, розправи над неугодними. Проект нового закону саме й спрямовано на захист прав і свобод засобів масової інформації та їх працівників.

Отже прийняття закону — вимога життя. На цьому наголошували у виступах депутати Павло Мовчан, Петро Симоненко, Іван Чиж, Володимир Алексеєв та інші. Разом з тим Віталій Шевченко, наприклад, прямо заявив, що «фракція Народного руху в переважній більшості голосуватиме проти нового закону». Зрештою, так воно й сталося; за неприйняття закону висловилися також Олександр Ємець, Сергій Терьохін, які відбивають інтереси президентських структур. Тож кількаразове голосування не призвело до ухвалення документа. (Результат голосування на 6-й стор.).

Проект закону доопрацьовуватиметься для повторного першого читання.

Обговорення проекту закону про внесення змін до Декрету Кабміну від 25 грудня 1992 року № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» та проекту постанови про поетапне підвищення неоподатковуваного мінімуму доходів громадян проходило не так емоційно, як попереднього. Хоч значення його винятково важливе. Вказувалося, зокрема, що нині в народному господарстві середня зарплата становить 163 гривні, а неоподатковуваний мінімум знизився до 17 гривень. Його реальна вартість за останні два роки зменшилася в 4 рази! Тобто, як вказувалося в доповіді Петра Степанова, «цей найважливіший соціальний показник практично сповна втратив свою соціальну спрямованість, свою захисну функцію в державі».

Проектом передбачено підвищити рівень неоподатковуваного мінімуму до 34 гривень. Була пропозиція встановити його «планку» на рівні межі малозабезпеченості — 70,9 гривні. Навколо цього й велася дискусія. Але згоди дійти не вдалося. Після кількох переголосовувань остаточне вирішення цього питання перенесено.

На денному засіданні, за умов передсвяткового настрою, вдалося розглянути лише одне питання — про сільськогосподарську кооперацію. І тут вирішення його долі також віднесено на наступний тиждень. Можливо, він буде «врожайнішим»...

Іван ДМИТРЕНКО.

Сто перше попередження: зарплата буде

(Початок на 1-й стор.).

До позитивних тенденцій Павло Лазаренко відніс зростання виробництва чавуну, сталі, прокату, труб. Водночас зростають обсяги зовнішнього товарообороту, і зменшується від'ємне сальдо в експортно-імпортних операціях. Для держави торік порівняно з 1995 роком вдалося зекономити 400 млн. доларів. Проте майже третина підприємств у промисловому і половина в аграрному секторах продовжують залишатися збитковими. Оскільки, вважає Павло Лазаренко, внутрішні ресурси стимулювання виробництва майже вичерпано. Для захисту вітчизняного товаровиробника сьогодні треба насамперед зменшити податковий тиск.

— З боку Прем'єр-міністра не було і не буде звинувачень на адресу Верховної Ради щодо прийняття пакета податкового законодавства, — підкреслив Прем'єр-міністр.

Проте він переконаний, що слід прискорити роботу над цим пакетом, бо від цього залежить, чи матиме Україна наприкінці поточного року зростання валового внутрішнього продукту на 0,5 відсотка, чи його спад зросте ще на п'ять відсотків.

Керівник Кабінету міністрів зупинився у своїй доповіді на розв'язанні проблем двох головних галузей народного господарства України — вугільної і агропромислової. Він поінформував про ті конкретні заходи, що їх вживає уряд, аби розв'язати проблеми, які стоять перед ними. Зокрема, щодо введення нових вугільних лав, консервації збиткових шахт, об'єднання зусиль шахтарів, енергетиків і коксівників.

Заплановано ряд заходів для нарощування сільськогосподарського виробництва. Так, під майбутній урожай виділено значну кількість азотних і фосфорних добрив, пального, відкрито фінансування сільськогосподарських підприємств, які виконуватимуть держконтракт. Окрім того, для оновлення машинно-тракторного парку передбачено виділення за лізингом 3 тисяч тракторів виробництва ХТЗ і 6 тисяч тракторів «Південмашу».

Павло Лазаренко зупинився на проблемах взаємозаборгованості підприємств і у заробітній платні, пенсіях і стипендіях. На його думку, потрібно взяти під жорсткіший контроль формування і наповнення місцевих бюджетів, а також кадрову політику. Він, зокрема, підкреслив, що при значному скороченні апарату центральних органів виконавчої влади, державних районних адміністрацій у кілька разів зросла кількість працівників на міському і селищному рівнях, а відтак перевитрачаються фонди заробітної платні. Це негативно позначається на розв'язанні проблеми заборгованості з бюджетних виплат.

Міністр економіки Юрій Єхануров і заступник міністра фінансів Володимир Матвійчук у своїх виступах деталізували доповідь уряду, а також відповіли на ряд запитань.

Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко відповів на запитання народних депутатів, що стосувалися подолання кризи в економіці, виплат заборгованих зарплат, пенсій, стипендій.

У дебатах виступили заступник голови Комісії з питань економічної політики і управління народним господарством Михайло Чечетов та заступник голови Комісії з питань соціальної політики та праці Іван Чиж, які внесли на розгляд сесії два проекти постанови. Ще один

проект запропонували члени фракції комуністів, які висловили невдоволення економічною політикою уряду і запропонували ряд конкретних заходів для подолання економічної кризи.

І проектом, підготовленим І. Чижем, і проектом, підготовленим членами фракції комуністів, передбачалося звернутися з проханням до Президента змінити економічний блок уряду, зокрема відправити у відставку віце-прем'єр-міністра Віктора Пинзеника.

Однак жоден з трьох проектів постанови не набрав необхідної кількості голосів. На пропозицію Голови Верховної Ради Олександра Мороза сесія доручила авторам разом з Комісією з питань економічної політики і управління народним господарством доопрацювати проект постанови і внести його на розгляд сесії наступного дня.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Гілки» буде врівноважено

(Початок на 1-й стор.).

Зокрема, під час узгоджувальної роботи чимало нових понять і термінів унесено до проекту Закону «Про місцеве самоврядування». Наприклад, сформульовано визначення понять «сільська громада», «місцеві ініціативи» тощо. Передбачено, що громада має право ініціювати розгляд у раді відповідного рівня будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування. Визначено, що громади мають право на свій статут. Ще одна нова стаття стосується громадських слухань. За територіальною громадою закріплено право вносити пропозиції щодо розв'язання питань місцевого самоврядування, які підлягають обов'язковому розглядові в органах місцевого самоврядування. Визначено також організаційні й фінансові питання створення у місті районних рад.

Якщо врахувати, що під час узгодження законопроектів було внесено понад 2,5 тисячі пропозицій, то зрозуміло: тимчасовій комісії довелося добряче попрацювати. І як наголосив заступник Голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка, оскільки рішення приймалися консенсусом, силами комісії законопроект навряд чи можна вже поліпшити. Тепер черга за сесією Верховної Ради України.

Безперечно, ми матимемо змогу почути дискусії щодо даних законопроектів у парламенті буквально за тиждень — півтора. Хоча б з огляду на те, що кожен з чотирьох членів комісії висловив свою окрему думку щодо розподілу бюджету на державному, обласному, районному рівнях. Спірним залишається також питання про те, чи повинен голова держадміністрації володіти державною мовою, чи досить бути лише громадянином України тощо. Словом, попереду ще чимало роботи. Але головне: більшість парламентаріїв налаштовані на конструктивну роботу над законопроектами, які, на думку організаторів прес-конференції, є чимось на зразок малої Конституції України.

Василь ТУГЛУК.

Щоб чиновник не плутав закон і дишло

Слово омбудсман — шведське. І означає службову особу, на котру покладаються функції контролю за діяльністю урядових структур. Вперше з'явилася ця посада у Швеції в 1809 році. Чому саме тоді і саме в цій країні — здогадатися неважко.

У 1809 році російський корпус генерала Буксгевдена висадився під Стокгольмом (це тільки у працях деяких істориків Росія не вела загарбницьких воєн) і в результаті від шведів відтяли Фінляндію. Приєднали до Росії. Авторитет королівської влади у Швеції, м'яко кажучи, дещо підупав. Народ втрачав віру в королівський уряд. А тут ще й королівська сім'я не мала наступника. Отож наступником було проголошено наполеонівського маршала Бернадотта, який своїми коштами поповнив державну скарбницю. В цій ситуації народ і обмежив королівський уряд введенням посади омбудсмана. Якщо хочете — запровадив народний контроль над монархом та його урядом. Щоб народ був «у курсі».

Не минуло й 136 років, як Європа після другої світової збагнула — їй теж потрібні омбудсмани. Для захисту демократичних прав і свобод людини. Це був один з висновків після потрясіння фашизмом.

Забігаючи наперед, скажу, що омбудсман провінції Каталонія (Іспанія) Антон Канеллас підтвердив, що спроба профранкістського путчу в Іспанії свого часу прискорила введення в цій країні інституту омбудсманів — загальнонаціонального і в провінціях. Тут їх звуть народні захисники. Загальне ж сучасне визначення омбудсмана — уповноважений з прав людини. Призначається, як правило, парламентом. Лише в Англії — королевою. За поданням прем'єра і за згодою лідера парламентської опозиції і відповідної комісії. Що робить цей уповноважений? Захищає права людей. Які? Всі. Соціальні, економічні, політичні, особисті. Від кого? Від чого? Від реального або можливого свавілля чиновників. Від будь-яких структур, що зазіхають на права людини.

Сьогодні інститут омбудсманів є майже в ста країнах.

Однією з умов прийняття України до Ради Європи було запровадження і в нас інституту омбудсмана. Таку ж рекомендацію містить і одна з резолюцій ООН. Там теж відоме невміння наших і не наших чиновників відрізняти закон від дишла. Або й милу звичку стверджувати: у нашому місті (районі, селі) я — закон. Чули таке? Вірю.

Отож, час настав. Та ще й який час! В Україні порушуються елементарні права. На зарплату, зокрема. Заводи стоять. Або випускають щось дороге й неякісне. Але жоден директор не зубожіє. Ще й на Київ киває або на область. А сам тільки те й може, що приміщення в оренду здати. І прокурор на це — мовчить. У стольному граді, до речі, теж жоден міністр не зубожіє. Як і його зами. І столоначальники (ім'я їм — легіон) не на хлібі й воді сидять. А людям робочих місць нема. А в кого є — зарплати нема.

Так що справ буде в омбудсмана... Хоча тут важливо не плутати його прерогативи із обов'язками прокуратури та суду.

Народні депутати України давно й послідовно займаються підготовкою законопроекту про Уповноваженого з прав людини. В результаті маємо три законопроекти кількох депутатів-співавторів. Кожен з них враховує світовий досвід і наші реалії, але не є остаточним. Зараз усі ці законопроекти — на опрацюванні в Комісії з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин.

У минулі вихідні ця комісія при підтримці департаменту Ради Європи з прав людини та українських правозахисників провела науково-експертний та інформаційний семінар, на якому широко обговорено світовий і європейський досвід омбудсманів та підготовлені законопроекти, що мають або звестися до одного в комісії, або Верховна Рада якийсь із них прийме за основу.

У роботі семінару взяли участь спеціальний радник з прав людини в Україні департаменту Ради Європи з прав людини М. Феркухарсон, спеціальний радник з юридичних питань в Україні департаменту РЄ з правових питань Н. Вутова, омбудсман з Великобританії У. Рід, народний захисник з Іспанії А. Канеллас, уповноважений з питань прав нацменшин Угорщини Й. Кальтенбах, професор права з Норвегії Е. Сміт. Разом з ними виступали, дискутували перший заступник Голови Верховного суду України В. Стефанюк, заступник Генерального прокурора М. Шевчук, заступник голови СБУ В. Пристайко, народні депутати України М. Карнаух, М. Лавриненко, С. Кириченко, Е. Павленко та інші, українські вчені, юристи, правозахисники.

Вела семінар заступник голови Комісії ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Н. Карпачова.

Обмін думками був насиченим, аргументованим і, безперечно, корисним і для українських законодавців, і для іноземних гостей, що вони й підкреслили.

Учасників семінару прийняв Голова Верховної Ради України О. Мороз, подякував за співпрацю і запевнив, що Україна прийме відповідний закон і запровадить інститут уповноваженого з прав людини.

С. МАКАРЕНКО.

«Конституційний центр» захищає Конституцію

Усі гілки влади порушують Конституцію — такий невтішний висновок зробили члени депутатської групи «Конституційний центр» Олександр Карпов, Михайло Сирота та Юрій Кармазін на черговій прес-конференції.

Народні депутати, зокрема, для прикладу навели ряд актів Президента і Кабінету міністрів, які суперечать Основному Законові країни. Так, з грубими порушеннями з'явився указ про створення Державної податкової адміністрації. На думку Юрія Кармазіна, з не меншими порушеннями видано і постанову Кабінету міністрів, за якою в розпорядження податкової адміністрації передано зброю, що перебувала в користуванні Міністерства внутрішніх справ.

Учасники прес-конференції піддали різкій критиці роботу апарату Верховної Ради, а також уповноважених найвищого законодавчого органу в областях. Вказувалося, що на місцях інтереси ВР представляють здебільшого лідери обласних організацій Соціалістичної партії. З іншого боку, на думку представників «Конституційного центру», злагодженій роботі законодавців заважає те, що й досі структуру Верховної Ради не приведено у відповідність до вимог Конституції. Вони також переконані в регулярних порушеннях Регламенту з боку Голови Верховної Ради Олександра Мороза.

У зв'язку з наведеними прикладами, зазначав лідер депутатської групи Михайло Сирота, непокоїть тривале мовчання Конституційного суду. Саме тому «Конституційний центр» звернувся і до КС з вимогою активізувати свою роботу.

Цілий ряд вимог висунуто до Прем'єр-міністра та Голови Верховної Ради. Так, Павлові Лазаренку запропоновано негайно погасити заборгованість по зарплаті, пенсіях, стипендіях тощо.

Водночас кидається у вічі вимога до Президента усунути з посад у структурах виконавчої влади членів тих партій, які проголосили свою опозиційність до курсу Президента.

Отож можна зробити висновок, прес-конференція депутатської групи «Конституційний центр» — перша ознака загострення політичної ситуації, що обіцяє гарячу весну.

Володимир КОРОЛЮК.

Підсумок тижня

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Спокійніше. За Споком

Всесвітньо відомий педіатр і психолог доктор Спок, пригадується, радив молодим матусям і татусям не підвищувати голосу на дітей, бо вони тільки й сприйматимуть підвищені тони. А потім, коли звикнуть до них, не почують своїх батьків. Ця порада, очевидно, дуже актуальна для іміджмейкерів наших політиків, якщо такі, звісно, є. Може, професіоналам вона й ні до чого, а ось «любителям» — саме до часу. Їх навколо кожної політпостаті крутиться багато. І кожний намагається крутіший і голосніший хід придумати — так би мовити, для завоювання сердець виборців. А коли ці багатоголосі залпи далекобійної артилерії оглушують і без того замиканого проблемами обивателя, він, останній, намагається закрити вуха. Протягом року до парламентських і місцевих виборів йому так набридне свистопляска, що свій голос він не подасть, аби не розчинився в усьому цьому галасі... Отож якщо за Споком, то краще вже «спокійніше», громадяни кандидати в депутати...

Ви тонете і можете потонути в своїх заявах, петиціях, закликах і мітингах... І все ж таки, головне не ви, а справа, яку із службового обов'язку маєте робити. Вона ж бо потерпає. До розмов про зміну Кабінету, здається, вже звикли й ті, хто про це каже, і ті, про кого йдеться. Звикаючись із думкою про тимчасове своє існування та із щоденною загрозою відставки, уряд стає і справді малорезультативним. Особистий приклад прем'єра вже, очевидно, не в змозі вивести міністрів, яких ще не замінили, з гіпнотичної коми, що в ній перебуває кролик перед удавом... А тим часом постає запитання: що дасть заміна? Бліц-ефекту не дасть. За всієї складності ситуації, необхідності її виправлення. Окрики та погрози — не кращий спосіб досягти потрібного результату. Втім, для кого що означає «потрібний результат» — це також питання.

Блок економічних поспішно збитих законопроектів, зокрема щодо податкової реформи, запропонований Кабміном, потребує посиленого доопрацювання. Цим більш як місяць зайнята узгоджувальна парламентська комісія. Це відбирає коштовний час, гальмує прийняття бюджету-97. А з другого боку, штовхає парламент на втягнення до політичних дебатів. Хоча вони стосуються законів на розвиток Конституції, політичного реформування, все ж таки щодо актуальності поступаються перед економічним блоком законопроектів.

Так, минулого тижня парламент розглянув низку політичних документів, зокрема законопроект про уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Його обговорення вилилося в ідеологічну дискусію. Так само як і спроба внести зміни до Цивільного процесуального кодексу, бо стосувалися вони прискорення просування в суді справ депутатів-сумісників. Політичні дебати затьмарили розв'язання питання про внесення змін до Земельного кодексу, з тих самих мотивів не прийнято в першому читанні і Житловий. «Підтримка преси» також стала предметом пошуку тих, хто має рацію, і винних. Лише дивом (а може, й ні) вдалось «проскочити» на друге читання доопрацьованому законопроекту про податок на доходи фізичних осіб...

Зате поза конкуренцією був новий виборчий закон (з нього цілковитий консенсус у лівих та Руху). Крім нового, депутати відкрили доступ і до чинного, скасувавши 52-гу статтю закону «Про вибори народних депутатів України», якою заборонялося менш як за рік до виборів вносити зміни до цього закону...

Очевидно, народні обранці зробили це, передчуваючи гостроту боротьби за нове виборче законодавство.

Так парламентську трибуну минулого тижня було віддано політиці. І це було дуже гучно, що не дуже добре для іміджу законодавчого органу за нинішніх умов, напередодні «середини березня, до якої парламент мав прийняти бюджет-97», напередодні 18 березня, коли ліві обіцяють підняти народ. А він у гніві вже нічого не почує. Звик...

Світлана ПИСАРЕНКО.

Вибори - камінь спотикання «реформаторів»?

Сергій Соболєв, координатор депутатської групи «Реформи», на прес-конференції зауважив, що «вибори за партійними списками небезпечні для партій розколами». На його думку, досвід сусідніх країн свідчить, що найбільше від цього потерпають реформатори, бо «найбільша вада правих — невміння домовитися».

Власне, свій законопроект він вважає поправками й доповненнями до чинного закону. А через те, що їх не можна буде вносити до чинного закону після 26 березня, тобто за рік до нових виборів, то для підстраховки він вніс свій законопроект як альтернативний.

Водночас ця позиція лідера «реформаторів» свідчить, що «бої» довкола майбутнього закону про вибори можуть стати затяжними й надовго «заблокувати» продуктивну роботу Верховної Ради. Адже жоден з проектів може не набрати потрібної кількості голосів.

Окрім того, на думку деяких оглядачів, поява двох законопроектів дасть можливість президентській команді маніпулювати депутатським корпусом з тим, щоб майбутні вибори пройшли за старим законом, хоча Сергій Соболєв і переконаний, що «Президент підпише новий закон, якщо його прийме Верховна Рада».

В. К.

«Конституційний центр» заявляє

Два перші місяці нового року не привели до покращання соціально-економічної ситуації в країні. Навпаки, триває спад виробництва, збільшилася заборгованість у заробітній платі та пенсіях, соціальна напруженість у суспільстві зростає.

Депутатська група «Конституційний центр» вважає, що такий розвиток подій є наслідком системної кризи і пов'язаний передусім з порушенням норм Конституції України і незадовільною державною кадровою політикою.

Кабінет міністрів продовжує керувати за старими, командно-адміністративними схемами та підходами, тільки декларуючи необхідність переходу до нових принципів управління, як того вимагають сучасні умови розвитку соціально-економічних відносин суспільства. Внаслідок цього не тільки не скорочується, а, навпаки, й надалі збільшується загальна кількість управлінських структур та працівників органів виконавчої влади.

Значно зросла порівняно з минулим скликанням і кількість працівників Верховної Ради України. При цьому менша їх частина працює в комісіях та групах, безпосередньо допомагаючи в роботі народним депутатам, а більша частина обслуговує тільки найвище керівництво парламенту. Невідомими залишаються роль та функції так званих представників Верховної Ради в регіонах. Їхній статус законодавчо не визначено, їх не затверджував парламент, і підпорядковані та підконтрольні вони і фактично, і політично безпосередньо Голові Верховної Ради. Таке законодавчо не врегульоване нераціональне використання кадрового потенціалу негативно впливає на ефективність роботи парламенту.

Більше того, загальний аналіз кадрового складу органів законодавчої та виконавчої влади показує, що значну його частину, особливо в регіонах, становлять представники та симпатики партій лівого спрямування, що офіційно заявили про свою опозицію щодо нинішнього курсу розвитку держави. Склалася парадоксальна ситуація, коли одні й ті самі люди, перебуваючи в опозиції до курсу розвитку держави, а як державні службовці начебто реалізуючи цей курс, насправді гальмують його.

Депутатська група «Конституційний центр» не раз наголошувала на тому, що після прийняття Конституції Верховна Рада України спромоглася за вісім місяців поточної роботи прийняти лише один з необхідних більш як 50 конституційних законів. У той же час Перехідні положення Конституції вимагають приведення у відповідність до її статей всього чинного законодавства України, яке в багатьох положеннях потребує узгодження з нормами Конституції. На жаль, така робота сьогодні практично не ведеться. Мало того, сама Верховна Рада й досі працює за старим Регламентом, який у більшості своїх статей суперечить Конституції України. Не виконала Верховна Рада і вимоги Конституції про сформування комітетів замість комісій, не затверджено та законодавчо не врегульовано діяльність апарату Верховної Ради, багато депутатів не склали присяги. З другого боку, за два місяці своєї офіційної роботи Конституційний суд ще не виніс свого рішення з жодного питання порушення Конституції.

У зв'язку з вищенаведеним депутатська група «Конституційний центр» звертається:

до Президента України — з вимогою проведення чіткої кадрової політики, яка не допускала б до державної служби членів тих партій та інших державних службовців, які або офіційно заявили про свою опозицію, або чиї практичні дії свідчать про опозиційність до прийнятого курсу розвитку держави;

до Прем'єр-міністра України. — з вимогою проведення структурної перебудови системи управління, скорочення апарату виконавчої влади і переведення Кабінету міністрів з адміністративно-бюрократичного на функціонально-галузевий принцип роботи;

—з вимогою терміново виконати багаторазові обіцянки щодо ліквідації заборгованості у заробітній платі;

—до членів Конституційного суду України з пропозицією почати активно впливати своїми рішеннями на впровадження та виконання Конституції України;

—до народних депутатів України із закликом не залишати поза своєю увагою факти невиконання Верховною Радою України прийнятої нею ж Конституції України.

Депутатська група «Конституційний центр» висловлює вдячність усім депутатам, які підтримали ідею створення робочої групи з доопрацювання нового податкового законодавства, яка виконала величезний обсяг роботи та змогла активізувати процес прийняття державного бюджету на 1997 рік.

Ми сподіваємося також і на подальшу підтримку депутатів у приведенні роботи Верховної Ради у відповідність з вимогами прийнятої Конституції, в реалізації чинного законодавства в усіх сферах суспільного життя.

Висловлюємо сподівання, що останній рік роботи парламенту цього скликання буде присвячено насамперед реалізації і розвиткові норм Конституції, розв'язанню найважливіших соціально-економічних проблем суспільства.

Михайло СИРОТА,
керівник депутатської групи «Конституційний центр»

Балада про привід до війни

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Чи наповнить «тіньовий» капітал цьогорічний бюджет?

Новий пакет податкового законодавства - своєрідна амністія «тіньового» капіталу. З цією думкою кореспондента «Голосу України» погодився заступник голови Комісії з питань економічної політики та управління народного господарства Михайло Чечетов на прес-конференції. Водночас він переконаний, що без механізму реабілітації «тіньових» грошей навряд чи варто сподіватися на повернення цих коштів у легальний обіг і відповідне наповнення бюджету. На його думку, лише в Києві на руках «ходить» від 6 до 8 мільярдів доларів, які можна було б інвестувати в народне господарство, не випрохуючи в заморських кредиторів. До того ж, вважає народний депутат, половину кредитів розкрадають «нечисті на руку чиновники», тож гроші ці не працюють на економіку України.

Михайло Чечетов стверджує, що насамперед треба провести «інвентаризацію» промисловості України й обрати модель економічного розвитку для державних інвестицій перспективних галузей економіки.

Він висловив думку, що у кращому разі соціальні витрати буде скорочено на третину.

Вину за невиплату зарплати, пенсій, стипендій Михайло Чечетов не перекладає на уряд, бо у бюджеті, доходну частину якого не виконано, не передбачалося витрат на покриття цієї заборгованості. У проекті цьогорічного кошторису таку статтю передбачено.

Володимир ОЛЕКСАНДРОВИЧ.

Управління справами Верховної Ради України висловлює глибоке співчуття завідуючому відділом будівництва ТИХОНОВСЬКОМУ Анатолію Івановичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері

Анастасії Петрівни.

Влада і народ

Звернення народних депутатів України

Шановні співвітчизники! Дедалі очевидніше, що ініційована виконавчою й законодавчою владою соціально-економічна політика дикої, варварської капіталізації спричинює остаточне руйнування економіки, держави, масове зубожіння населення, інтелектуальну й моральну деградацію нації, фізичне вимирання українського народу.

При цьому так само очевидно: якщо не основною причиною, то — головною умовою можливості проведення такої «політики» є чинна неконтрольована система одержання зарплат та інших доходів високими посадовими особами, народними депутатами України, усіма державними службовцями саме тому, що зарплата й доходи представників законодавчої та виконавчої влади ніяк не пов'язані з добробутом більшості громадян. Влада йде на поводі у різного роду зовнішніх і внутрішніх антигромадських, деструктивних, кримінальних сил, що використовують цю владу у власних антинародних, антинаціональних цілях.

Матеріальний добробут Президента України та його адміністрації, народних депутатів, членів уряду, голів та посадових осіб держадміністрацій на місцях, багатьох керівників підприємств, казкові доходи працівників банків і комерційних структур практично не залежать від нинішніх вкрай важких наслідків економічної політики для переважної більшості населення.

Бюрократичний підхід до оплати праці вищих урядовців, усіх чиновників багато в чому зумовив, як свідчить історія, дискредитацію, а згодом і руйнування соціалістичних засад, які склалися в колишньому СРСР у 20-ті роки.

Так звані економічні реформи викликали протягом останніх років аморальний, цинічний розрив між злиденним рівнем життя народу і надмірностями, надуживаннями чиновницько-керівної еліти суспільства в сучасній Україні, що несе в собі реальну загрозу соціальних катаклізмів.

Тому ми вважаємо, що негайне прийняття закону України «Про регулювання доходів Президента України, народних депутатів України, членів уряду і всіх держслужбовців» сприятиме вчасній розробці і проведенню ефективної економічної політики, прийняттю законів, спрямованих на вихід держави з кризи, подолання зубожіння людей і забезпечення в найближчій перспективі добробуту народу. Зрештою, пряма залежність доходів урядовців усіх рангів від результатів господарювання і управління державою сприятиме пом'якшенню соціальної напруженості в суспільстві з усіма можливими непередбачуваними трагічними наслідками.

20 лютого ц. р. народні депутати України одержали проект постанови Верховної Ради України, що передбачав розробку і прийняття закону України «Про регулювання доходів Президента України, народних депутатів України, членів уряду і державних службовців», у якому передбачено такі норми:

— доходи Президента України, народних депутатів України, членів уряду і держслужбовців мають бути на рівні середньостатистичних доходів громадян України з коефіцієнтом 1,5 — максимум 2;

— щорічне регулювання доходів вищезгаданих осіб за підсумками господарського року;

— створення системи належного громадського контролю за додержанням законодавства щодо доходів вищих посадових осіб, усіх держслужбовців;

— відповідальність за порушення законодавства про регулювання доходів Президента України, народних депутатів України, членів уряду, всіх держслужбовців.

Розробити закон пропонується Комісії Верховної Ради з питань соціальної політики і праці й подати його на розгляд парламенту у квітні ц. р. Кабінетові міністрів України доручається до 1.04.1997 р. розробити й подати на затвердження Верховної Ради України положення про обчислення середньостатистичних доходів громадян України.

Шановні співвітчизники! У якнайшвидшому прийнятті закону України «Про регулювання доходів Президента України, народних депутатів України, членів уряду і всіх державних службовців» ми вбачаємо один з реальних шляхів виходу з тривалої кризи, подолання масового зубожіння населення України, запобігання можливій громадянській війні.

Тому ми закликаємо вас конституційними акціями і засобами (резолюції зборів трудових колективів, учасників законних страйків, мітингів і сходів громадян, пікетування структур законодавчої і виконавчої влади всіх рівнів, збирання підписів громадян, звернення до депутата округу тощо) з участю мільйонів громадян країни добитися від Президента України і Верховної Ради негайного прийняття вищевикладеного закону і таким чином на ділі забезпечити добробут і реальну демократію для себе і прийдешніх поколінь України.

Якщо ж Президент України і Верховна Рада не дослухаються до справедливих вимог народу, не приймуть закон України «Про регулювання доходів Президента України, народних депутатів України, членів уряду і всіх державних службовців», вимагати їх негайної відставки.

Анатолій МОЦПАН, Віктор РОЄНКО, Омелян ПАРУБОК, Володимир КОЧЕРГА, Єгор АНАНЕНКОВ, Євген МАРМАЗОВ, Володимир ІЛЮШИН, Юрій ДОНЧЕНКО, Костянтин ОХРІМЕНКО, Валерій СІКАЛОВ, Людмила ПАСІЧНА, Сергій ГМИРЯ, Дмитро ПЕТРЕНКО, Валентин УЛАНОВ, Валерій МІШУРА, Олександр МАСЕНКО, Микола ПИЛИПЕНКО, Євген КРАСНЯКОВ, Микола ЗАВАРЗІН, Олег БОЖЕНКО, Анатолій ЛЕВЧЕНКО, Анатолій БЕЗУГЛИЙ, Сергій СЛОБОДЯНЮК, Георгій ВИШНЕВЕЦЬКИЙ, Віктор ШЕСТАКОВ, Василь ТЕРЕЩУК, Андрій ЗВОНАРЖ, Анатолій ШАЛАНСЬКИЙ, Анатолій ЮРКОВСЬКИЙ, Анатолій ХМЕЛЬОВИЙ, Олександр ЯКОВЕНКО, Володимир ЯЦЕНКО.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: СЬОМА СЕСІЯ
ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

Після вже традиційного оголошення запитів під час відкриття пленарних засідань 4 березня, як і завжди щовівторка, народні депутати взяли участь у двадцятихвилинній розминці, виступивши із заявами, пропозиціями, зауваженнями. Йшлося і про те, як нині відбуваються довибори народних депутатів, про заплановані міжнародні військово-морські навчання на Чорному морі, про складну долю жінок-матерів у наш час, про політичні настрої в суспільстві та низку інших гострих питань, зокрема про хід виконання (а точніше — невиконання) Закону про мінімальну зарплату і пенсію. Голова Верховної Ради України Олександр Мороз усі виступи взяв до уваги, по деяких звернувся до народних депутатів з проханням належно оформити свої думки, а голові Комісії з питань соціальної політики та праці Юрію Буздугану доручив грунтовно розібратися з тим, як Кабінет міністрів виконує Закон про мінімальну зарплату і пенсію, і подати інформацію Верховній Раді для відповідного реагування.

Далі сесія розглянула проект закону України про внесення змін і доповнень до Земельного кодексу України. Доповідач — голова Держкомзему України Леонід Новаківський і співдоповідач — заступник голови Комісії з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села Володимир Олексеєнко — виступили з дещо протилежними поглядами на суть запропонованих змін, зокрема щодо права земельної власності. У центрі дискусії практично розглядалися політичні аспекти земельних відносин у ході реформування економіки. Жоден із поданих проектів постанови Верховної Ради не набрав необхідної кількості голосів. Запропоновано Кабінету міністрів разом із профільною комісією Верховної Ради доопрацювати законопроект відповідно до підсумків обговорення, і Верховна Рада розгляне його на одному з чергових пленарних засідань.

Досить бурхливо відбувалося обговорення проекту змін і доповнень до Цивільного процесуального кодексу України, пов'язаних із удосконаленням порядку і процедури дострокового припинення повноважень народних депутатів України. Різнобій поглядів не дозволив вийти на прийняття закону, і питання було знято з обговорення.

Сесія почала розгляд проекту закону про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. До основного законопроекту, який презентував сесії народний депутат України Сергій Кириченко, надійшло і два альтернативних, підготовлених народними депутатами Ніною Карпачовою та Михайлом Товтом.

***

На пленарному засіданні 5 березня було продовжено розгляд проектів закону про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Характер дискусії засвідчив, що кожен із трьох поданих законопроектів має своїх стійких прихильників і навряд чи можливий компроміс. Голосування підтвердило це: жоден законопроект не набрав необхідної кількості голосів. У підсумку сесія дала доручення Комісії з прав людини із трьох документів протягом двох тижнів укласти один грунтовний і подати його на повторне перше читання.

На доповідь секретаря Ради національної безпеки і оборони України Володимира Горбуліна та співдоповідь голови Комісії з питань оборони і державної безпеки Володимира Мухіна народні депутати обговорили проект закону про Раду національної безпеки і оборони України. Законопроект має на меті визначити статус, завдання, компетенцію і склад цього важливого державного інституту, правові основи діяльності і порядок його існування та повноваження керівника. Більшість промовців схилялася до прийняття законопроекту в першому читанні. Та голосів не вистачило — тільки 213 «за». Зал проголосував, щоб профільні комісії доопрацювали проект за участі розробників і через два тижні подали на повторне перше читання.

Статтю 48 Закону «Про вибори народних депутатів України» Верховна Рада доповнила частиною 6, якою передбачено, що повторні вибори не призначаються за 1 рік до чергових виборів Верховної Ради України, а частину 3 статті 49 цього закону викладено в новій редакції, згідно з якою вибори замість вибулого депутата не призначаються за 1 рік до чергових виборів Верховної Ради. Сесія розглянула й ухвалила Закон України про реструктуризацію заборгованості Криворізького державного гірничо-металургійного комбінату «Криворіжсталь». Погашення заборгованості буде проведено згідно із графіком, узгодженим з Кабінетом міністрів. Внесено доповнення до декрету Кабінету міністрів України «Про державне мито» — щодо Державного комітету із матеріальних резервів. Доповнення стосується правової регламентації звільнення державного комітету та підприємств державного резерву від сплати державного мита за позовами, з якими вони звертаються до суду, арбітражного суду щодо виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарської діяльності.

Голова Тимчасової спеціальної комісії Валерій Мішура доповів сесії проект нової редакції Закону України про вибори народних депутатів, а народний депутат Сергій Соболев виклав суть свого альтернативного варіанта, який передбачає мажоритарну систему виборів по 450 одномандатних округах, а не змішану. У прийнятті нового, якіснішого порівняно з чинним, закону зацікавлені всі політичні сили суспільства, і це засвідчили у своїх виступах представники різних депутатських фракцій і груп. Дискусія тривала аж до кінця вечірнього засідання. Більшість депутатів схилилася до ухвалення законопроекту, підготовленого комісією. Підсумки дискусії підбив Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Йому більше імпонує законопроект комісії, який передбачає певніші кроки в нову якість виборів, закладає основу демократичного суспільства. За прийняття його у першому читанні проголосували 232 народних депутати. Друге читання закону має відбутися наступного пленарного тижня.

***

Майже все ранкове пленарне засідання 6 березня Верховна Рада розглядала проект Житлового кодексу України (нова редакція). Житлова проблема — нині одна з найгостріших і найменш законодавчо підкріплених у державі. Про це говорили і доповідач Георгій Онищук — голова Держжитлокомунгоспу України, і співдоповідач Валерій Череп — голова Комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів, а також народні депутати, котрі добре обізнані у цій справі. Тому законопроект не лише піддали гострій критиці, але й чимало ораторів були категорично проти його прийняття. Усе ж більшість схилилася до того, щоб його приймати у якийсь спосіб і доопрацьовувати не тільки відповідно до підсумків обговорення в сесійному залі, але і в комісіях, у депутатських групах та фракціях. За це і проголосували 244 народних депутати, маючи на увазі, що доопрацьований проект через місяць буде внесений на повторне перше читання.

Верховна Рада ще раз повернулася до розгляду доопрацьованих проектів законів про призупинення спаду сільськогосподарського виробництва та продовольче забезпечення країни, а також про внесення змін і доповнень до Закону про пріоритетність соціального розвитку села і агропромислового комплексу в народному господарстві. Проте і цього разу якість законопроектів не задовольнила депутатський корпус, оскільки вони не дають чіткої відповіді на запитання щодо фінансування заходів тощо. Сесія доручила профільній комісії доопрацювати документ разом з урядом і Національним банком і наступного тижня подати його Верховній Раді на розгляд.

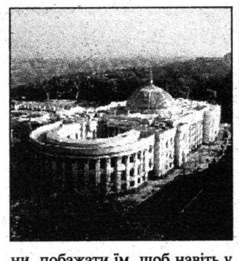
Поки в комісіях і депутатських групах та фракціях триває підготовка нового Закону про вибори до другого читання, Верховна Рада внесла зміну у чинний виборчий закон: із нього вилучено статтю 52, що не дозволяла вносити зміни до Закону про вибори за рік до виборів. За це проголосували 247 народних депутатів.

Вечірнє засідання Верховної Ради розпочалося розглядом доопрацьованого проекту закону про податок на доходи фізичних осіб. З твердженням доповідача — заступника міністра фінансів Василя Регурецького, що цей законопроект істотно та якісно збагатився, погодилися не всі народні депутати. На це вказав і співдоповідач — член Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Валерій Альошин. Парламентарі вимагали більшої чіткості в тому, щоб люди знали, з яких доходів і з яких додаткових благ які податки платять трудівники міста, села. У підсумку дискусії законопроект ухвалено в першому читанні, а його статтю 7 вирішено доопрацювати окремо.

***

Пленарне засідання 7 березня розпочалося привітанням жінок нашої держави з наступаючим святом весни — 8 Березня.

— Я хотів би від імені депутатів-чоловіків, від Верховної Ради в цілому привітати з цим святом усіх жінок України, побажати їм, щоб навіть у цей складний час вони знали, що краще життя — незабаром, що надія живе, щоб щастя було в кожній хаті, у кожному жіночому серці! — сказав Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.— Зі святом вас, дорогі наші подруги!

Зал встав і підтримав ці побажання теплими оплесками.

Потім Голова Верховної Ради зачитав запити народних депутатів, і було розпочато розгляд оголошеного напередодні питання — щодо законопроекту про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів. У доповіді, з якою виступив голова підкомісії Комісії з питань законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації Степан Ткаченко, було відбито всю гостроту ситуації як у самих засобах масової інформації (низька заробітна плата, відсутність належних умов), так і навколо ЗМІ, що роблять свою благородну справу незважаючи на ризик, всебічний тиск владних і корумпованих структур. Важливо, що серед тих, хто ініціював розгляд питання, — народні депутати Борис Олійник і Микола Жулинський, Віктор Понеділко та Віталій Шевченко —люди різних політичних орієнтацій, але вони єдині у погляді на стан ЗМІ в нашій державі. Дискусія виявила не тільки правові здобутки законопроекту, але і вади. Його відправлено на доопрацювання. Через два тижні він має бути знову поставлений у порядок денний сесії.

Розглянуто проект закону України про внесення змін до декрету Кабінету міністрів від 25 грудня 1992 року «Про прибутковий податок з громадян» і проект постанови щодо підвищення неоподатковуваного мінімуму доходів громадян. Голосування по законопроекту перенесено на 12 березня.

Принципово розглядали народні депутати проект закону про сільськогосподарську кооперацію. Доповідь заступника міністра сільського господарства Леоніда Поденюка і співдоповідь голови підкомісії Комісії з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села Михайла Парасунька було не лише піддано критиці. Більшість парламентаріїв вносили чіткі, конкретні пропозиції, нові правові норми. Важливо, що це була робота над законопроектом, а не розмова навколо нього. Розробники одержали досить багатий і конкретний матеріал для подальшої роботи над законопроектом. 12 березня він має бути поставлений на голосування.

Прес-служба Верховної Ради України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Закону України «Про вибори народних депутатів України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 48, ст.455; 1996 р., № 13, ст.63) такі зміни:

1. Статтю 48 доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Повторні вибори не призначаються за один рік до наступних чергових загальних виборів народних депутатів України».

2. Частину третю статті 49 викласти у такій редакції:

«3. Вибори замість вибулого депутата не призначаються за один рік до наступних чергових загальних виборів народних депутатів України».

ІІ. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 березня 1997 року.
№ 129/97-ВР.

Той страйкує, той... допомагає вчителям

За даними Всеукраїнської спілки робітників, близько 500 підприємств України візьмуть участь у Всеукраїнському страйку, призначеному на 18 березня. За словами народного депутата України, заступника голови Всеукраїнської спілки робітників Василя Терещука, це близько двох мільйонів робітників. Всеукраїнська акція відбуватиметься у формі страйку: зупинення підприємств на 2 години, участь у міських маніфестаціях і мітингах протесту, пікетування місцевих органів державної влади. Учасники страйку мають намір виступити з економічними вимогами негайного погашення заборгованості у зарплаті, пенсіях і стипендіях, забезпечення безоплатної освіти та охорони здоров'я.

Виступаючи на прес-конференції у Києві, лідер Всеукраїнської спілки робітників Олександр Бондарчук підкреслив: «Якщо влада не розв'яже наших проблем, вона має піти». Він повідомив, що уряду буде надано лише одну добу для вироблення плану щодо розв'язання проблем. «Ми не готуємо революції 18 березня, —заявив О. Бондарчук. — Ми вчимо людей боротьби з владою».

Таку інформацію поширило агентство «Інтерфакс-Україна». Водночас, за повідомленням нашого кореспондента в Донецьку, про неучасть у Всеукраїнській акції протесту та про засудження організаторів планованого страйку заявило виконавче бюро незалежної профспілки гірників донецької шахти імені Засядька. Крім того, профспілкові лідери звернулися до трудового колективу та адміністрації підприємства з пропозицією переказати облдержадміністрації гроші за видобуте протягом доби вугілля — для розрахунку з бюджетниками, насамперед з учителями. «Це буде нашою протидією тим силам, які тільки на словах обіцяють розв'язати проблеми соціального захисту трудящих», — заявив голова виконавчого бюро профспілки шахти Анатолій Коломієць.

Як бачимо, страйкувати збираються лише ті шахти, де справи не дуже добрі. Але в такому разі влада навряд чи зможе розв'язати їхні проблеми, тим паче, що уряду буде «надано лише добу для вироблення плану щодо їх розв'язання».

Влас. інф.

Верховна Рада України 7 сесія

РЕЗУЛЬТАТИ ПОІМЕННОГО ГОЛОСУВАННЯ

питання № 15

Голосування проведено 07/03/97 11 годин 33 хвилини

Про проект Закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» - в першому читанні

В голосуванні взяло участь 289

ЗА = 169 ПРОТИ = 23 УТРИМАЛОСЬ = 7 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 90

Рішення НЕ ПРИЙНЯТЕ

Не входить до складу фракцій і груп

ЗА =15 ПРОТИ = 4 УТРИМАЛОСЬ = 2 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 12

Буздуган Ю. О.	438	ЗА
Вітович О. В.	275	НЕ ГОЛ.
Вітренко Н. М.	346	ПРОТИ
Волковецький С. В.	199	УТРИМ.
Гончар В. А.	304	ЗА
Гурвіц Е. Й.	294	...
Дем'ян Г. В.	281	НЕ ГОЛ.
Довгань С. В.	400	ЗА
Дроботов А. І.	33	ЗА
Дудченко М. П.	408	ЗА
Звягільський Ю. Л.	110	ЗА
Іллясевич Я. М.	282	НЕ ГОЛ.
Кондратюк А. О.	55	ЗА
Круцик Р. М.	202	НЕ ГОЛ.
Лук'яненко Л. Г.	68	...
Луньов Г. О.	191	ЗА
Марченко В. Р.	348	ПРОТИ
Матковський О. Б.	339	ПРОТИ
Мороз О. О.	223	ЗА
Мусіяка В. Л.	378	НЕ ГОЛ.
Недвига Г. М.	57	ЗА
Нідзієв О. І.	214	...
Носов В. В.	319	НЕ ГОЛ.
Омельчук Р. Ю.	334	...
Пронюк Є. В.	205	УТРИМ.
Ратушний М. Я.	361	НЕ ГОЛ.
Сас С. В.	231	ЗА
Симоненко І. П.	440	...
Скіпальський О. О.	66	ЗА
Смірнов Є. Л.	61	НЕ ГОЛ.
Степенко В. І.	331	...
Тима Ю. К.	365	НЕ ГОЛ.
Тимошенко Ю. В.	229	ЗА
Ткаченко О. М.	430	...
Хмара С. І.	261	НЕ ГОЛ.
Хомич М. В.	338	ЗА
Цушко В. П.	315	...
Чапюк Р. С.	71	ЗА
Шандрюк О. І.	266	НЕ ГОЛ.
Шеховцов О. Д.	128	ПРОТИ
Ярошинський Б. Х.	337	НЕ ГОЛ.

Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя

ЗА =60 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 11

Аксененко С. І.	254	ЗА
Анненков Є. І.	245	НЕ ГОЛ.
Бельський В. І.	189	ЗА
Биченко М. І.	382	НЕ ГОЛ.
Бобриньов О. В.	43	ЗА
Боженко О. В.	285	...
Бублик Ю. Т.	354	...
Верхогляд В. К.	409	ЗА
Вишнєвецький Г. В.	120	ЗА
Гармаш Л. І.	375	...
Гмиря С. П.	240	ЗА
Грінцов І. Г.	355	НЕ ГОЛ.
Долженко Г. П.	450	ЗА
Дондик М. І.	149	ЗА
Донченко Ю. Г.	259	ЗА
Дорошевський М. В.	34	ЗА
Єськов В. А.	241	...
Заварзін М. В.	129	...
Зачосов В. О.	46	ЗА
Звонарж А. Ю.	310	ЗА
Іванов В. О.	393	ЗА
Ілюшин В. О.	237	...
Кавун В. М.	54	НЕ ГОЛ.
Кожевников Б. М.	113	...
Кожушко О. М.	145	НЕ ГОЛ.
Коропенко А. А.	85	ЗА
Кочерга В. Г.	122	ЗА
Кочерга В. С.	247	ЗА
Красняков Є. В.	118	ЗА
Кризський Ю. О.	246	ЗА
Кузнєцов П. С.	127	...
Куз'єв В. А.	287	НЕ ГОЛ.
Кузьменко С. Л.	179	ЗА
Лантух В. І.	56	ЗА
Левченко А. І.	243	НЕ ГОЛ.
Майборода С. Ф.	284	НЕ ГОЛ.
Малєвський О. Т.	404	ЗА
Мармазов Є. В.	234	ЗА
Масенко О. М.	330	ЗА
Мірошниченко Ю. О.	26	ЗА
Мішура В. Д.	225	ЗА
Моісеєнко В. М.	131	ЗА
Найда Г. І.	396	ЗА
Немировський В. Л.	309	ЗА
Олійник Б. І.	190	ЗА
Охрименко К. О.	123	ЗА
Павленко Е. І.	27	ЗА
Панасовський О. Г.	147	ЗА
Парубок О. Н.	424	ЗА
Пасечна Л. Я.	126	ЗА
Пейгалайнен А. В.	143	ЗА
Петренко Д. Д.	255	ЗА
Пилипенко М. В.	29	ЗА
Понеділко В. І.	182	ЗА
Радько В. І.	351	НЕ ГОЛ.
Райковський Б. С.	385	ЗА
Роєнко В. Г.	423	ЗА
Самойлик К. С.	403	ЗА
Сахань І. Я.	417	...
Семенюк В. П.	159	ЗА
Сизенко Ю. П.	177	ЗА
Симоненко П. М.	150	ЗА
Сікалов В. І.	119	ЗА
Снігач А. П.	399	ЗА
Сокерчак В. М.	314	ЗА
Степанов П. С.	236	ЗА
Стешенко О. М.	256	...
Таран М. В.	180	ЗА
Терещук В. В.	138	ЗА
Тодоров Є. С.	185	ЗА
Уланов В. М.	258	ЗА
Хмельовий А. П.	140	ЗА
Хунов А. І.	130	ЗА
Целих Ю. Г.	233	...
Цибенко П. С.	249	ЗА
Черенков О. П.	253	ЗА
Чивюк М. В.	292	НЕ ГОЛ.
Чумак М. В.	443	...
Чумаченко М. І.	441	...
Чурута М. І.	251	...
Шестаков В. П.	137	ЗА
Шкрабак П. А.	293	НЕ ГОЛ.
Штепа Н. П.	42	ЗА
Юрковський А. В.	45	ЗА
Яковенко О. М.	124	...
Яценко В. М.	157	ЗА

Рух за народ, за Україну

ЗА = 2 ПРОТИ = 4 УТРИМАЛОСЬ = 4 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 9

Альошин В. Б.	224	ЗА
Глухівський Л. Й.	277	УТРИМ.
Горбатюк М. П.	16	УТРИМ.
Горохівський Л. Т.	358	ПРОТИ
Григорович Л. С.	204	НЕ ГОЛ.
Жовтяк Є. Д.	219	...
Заєць І. О.	18	УТРИМ.
Зарудний А. А.	362	...
Кендзьор Я. М.	280	НЕ ГОЛ.
Кожин Б. Б.	203	ПРОТИ
Косів М. В.	279	НЕ ГОЛ.
Кулініч В. В.	222	УТРИМ.
Лавринович О. В.	274	НЕ ГОЛ.
Лупаков Є. О.	433	...
Манчуленко Г. М.	435	НЕ ГОЛ.
Мовчан П. М.	198	ЗА
Танюк Л. С.	267	НЕ ГОЛ.
Таран (Терен) В. В.	321	...
Федорин Я. В.	4	...
Філіпчук Г. Г.	437	НЕ ГОЛ.
Червоній В. М.	335	НЕ ГОЛ.
Чобіт Д. В.	271	НЕ ГОЛ.
Чорновіл В. М.	357	...
Шевченко В. Ф.	213	ПРОТИ
Шевченко В. І.	340	ПРОТИ
Яблонський В. А.	407	...

Соціалістична фракція

ЗА = 18 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 4

Агафонов А. В.	289	НЕ ГОЛ.
Брит В. П.	194	ЗА
Васюра І. І.	428	НЕ ГОЛ.
Вінський Й. В.	411	ЗА
Головко А. Ф.	410	ЗА
Камінський Л. О.	141	ЗА
Кириченко М. О.	329	ЗА
Кіяшко С. М.	108	ЗА
Коструба І. Ф.	166	ЗА
Лавриненко М. Ф.	345	ЗА
Марковська Н. С.	47	ЗА
Мельник П. Я.	306	ЗА
Моцпан А. Ф.	146	ЗА
Мухін В. В.	370	ЗА
Ніколаєнко С. М.	402	ЗА
Рудченко М. М.	163	ЗА
Сінченко С. Г.	242	НЕ ГОЛ.
Слободянюк С. М.	167	НЕ ГОЛ.
Степанов М. В.	257	...
Черепков В. Ф.	117	...
Чиж І. С.	414	ЗА
Чупахін О. М.	381	ЗА
Шаланський А. М.	226	ЗА
Шибко В. Я.	82	...
Яровенко В. С.	53	ЗА

Група «Конституційний Центр»

ЗА = 13 ПРОТИ = 3 УТРИМАЛОСЬ = 1 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 9

Бакай І. М.	208	...
Бандурка О. М.	390	НЕ ГОЛ.
Безсмертний Р. П.	220	ПРОТИ
Бондаренко В. С.	252	...
Борзих О. І.	238	ЗА
Буткевич В. Г.	59	...
Голубченко А. К.	188	...
Горбаль М. А.	359	...
Горбатов В. М.	37	...
Горинь Б. М.	356	...
Дьомін О. О.	371	...
Євдокимов В. О.	301	...
Євтухов В. І.	448	...
Ємець О. І.	260	ПРОТИ
Жулинський М. Г.	64	ЗА
Засуха А. А.	210	...
Іоффе Ю. Я.	248	ЗА
Кальник В. М.	164	...
Капустян В. Н.	327	НЕ ГОЛ.
Карасик Ю. М.	427	...
Кармазін Ю. А.	299	...
Карпов О. М.	373	НЕ ГОЛ.
Кияк Т. Р.	431	НЕ ГОЛ.
Кірімов І. З.	218	НЕ ГОЛ.
Климпуш О. Д.	172	ЗА
Ковалко М. П.	325	...
Коломойцев В. Е.	239	...
Коршинський І. Ю.	174	ЗА
Кравчук Л. М.	364	...
Лобенко А. О.	303	ЗА
Мулява В. С.	197	...
Осадчук П. І.	206	УТРИМ.
Павловський М. А.	406	НЕ ГОЛ.
Пасько С. О.	425	...
Пилипчук В. М.	196	...
Плющ І. С.	445	...
Поровський М. І.	341	НЕ ГОЛ.
Процев'ят Т. І.	268	...
Рябець М. М.	173	ЗА
Севрюков В. В.	297	ЗА
Семиноженко В. П.	366	...
Сирота М. Д.	418	...
Спіженко Ю. П.	165	...
Стецьків Т. С.	273	ПРОТИ
Стоян О. М.	62	ЗА
Сургай М. С.	142	ЗА
Ткаченко С. К.	192	ЗА
Франчук А. Р.	31	ЗА
Франчук І. А.	35	ЗА
Череп В. І.	350	...
Шаров І. Ф.	41	...
Шейко П. В.	444	...
Шпек Р. В.	200	НЕ ГОЛ.
Юхновський І. Р.	263	НЕ ГОЛ.
Яворівський В. О.	228	...

Група «Реформи»

ЗА = 1 ПРОТИ = 9 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 9

Білас І. Г.	278	НЕ ГОЛ.
Білоус В. О.	317	...
Бондаренко В. Д.	8	НЕ ГОЛ.
Бурячинський О. М.	342	ПРОТИ
Головко В. І.	318	...
Грабар М. Ф.	176	ЗА
Єльяшкевич О. С.	394	ПРОТИ
Ємельянов В. М.	283	...
Єрмак А. В.	193	НЕ ГОЛ.
Квятковський І. В.	49	НЕ ГОЛ.
Коваленко А. А.	11	ПРОТИ
Ковтунець В. В.	333	ПРОТИ
Коліушко І. Б.	272	...
Костицький В. В.	195	...
Лановий В. Т.	17	НЕ ГОЛ.
Омельченко Г. О.	322	НЕ ГОЛ.
Оробець Ю. М.	15	НЕ ГОЛ.
Осташ І. І.	269	...
Петренко М. І.	230	...
Пинзеник В. М.	264	ПРОТИ
Пономаренко Б. Й.	422	ПРОТИ
Соболєв С. В.	183	ПРОТИ
Стретович В. М.	58	...
Судницин Ф. С.	184	ПРОТИ
Терьохін С. А.	320	ПРОТИ
Чейпеш С. І.	170	...
Чукмасов С. О.	81	...
Швидкий П. Є.	276	НЕ ГОЛ.
Шишкін В. І.	296	...
Ягоферов А. М.	235	НЕ ГОЛ.

Група «Єдність»

ЗА = 15 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 6

Бабич В. Г.	97	ЗА
Байрак М. В.	83	ЗА
Бородіч Л. В.	91	ЗА
Буряк С. В.	211	НЕ ГОЛ.
Гаманюк Л. Ю.	84	ЗА
Гарькавий В. І.	106	ЗА
Гладуш В. Д.	92	...
Гуров В. М.	90	...
Данча М. Д.	175	...
Дідик П. А.	380	...
Жир О. О.	93	...
Кириленко І. Г.	96	НЕ ГОЛ.
Костюченко Л. М.	77	...
Кочерга В. П.	88	ЗА
Лазаренко П. І.	105	...
Литвин В. В.	79	ЗА
Лященко К. Д.	94	ЗА
Магда І. І.	98	ЗА
Мельник В. С.	89	ЗА
Меркушов В. Т.	78	...
Михайленко С. М.	76	ЗА
Москаленко А. І.	104	...
Овчаренко П. П.	73	...
Омеліч В. С.	100	...
Паламарчук В. О.	291	НЕ ГОЛ.
Поживанов М. О.	135	ЗА
Рябченко О. В.	75	...
Савченко В. Г.	80	...
Садько В. Г.	102	...
Селіфонтьєв С. І.	86	НЕ ГОЛ.
Славов М. А.	13	НЕ ГОЛ.
Степанюк Д. П.	87	НЕ ГОЛ.
Таранов О. В.	372	ЗА
Тихонов Ю. Т.	101	...
Харламов В. Г.	103	ЗА
Худомака В. П.	95	ЗА
Чорноусенко О. І.	379	...

Міжрегіональна депутатська група

ЗА = 11 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 8

Азаров М. Я.	115	ЗА
Алексеєв В. Г.	369	ЗА
Безуглий А. Г.	398	НЕ ГОЛ.
Болдирєв Ю. О.	112	...
Довганчин Г. В.	436	...
Жумикін А. П.	24	...
Іщенко О. І.	432	НЕ ГОЛ.
Коген Ю. Б.	36	ЗА
Недригайло В. М.	152	ЗА
Пехота В. Ю.	374	НЕ ГОЛ.
Писаренко А. А.	111	ЗА
Півторак В. В.	419	ПРОТИ
Попеску І. В.	434	НЕ ГОЛ.
Пустовойтовський В. С.	384	...
Пшенична О. М.	40	ЗА
Ричагов Г. В.	316	...
Самофалов Г. Г.	121	ЗА
Старовойтова Г. М.	32	ЗА
Степанов О. П.	439	...
Сторіжко В. Ю.	349	НЕ ГОЛ.
Татаринов А. А.	132	НЕ ГОЛ.
Товт М. М.	169	НЕ ГОЛ.
Тютін В. О.	74	...
Черновецький Л. М.	5	...
Чікал А. В.	156	ЗА
Шевченко В. І.	133	ЗА
Ямковий І. О.	60	НЕ ГОЛ.
Янко С. В.	139	ЗА

Група «Незалежні»

ЗА = 9 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 8

Брязузов В. П.	52	ЗА
Васильєв Г. А.	109	ЗА
Вернигора Л. М.	332	НЕ ГОЛ.
Гетьман В. П.	426	НЕ ГОЛ.
Говорун В. П.	311	...
Дронь А. А.	449	...
Запорожець Ю. М.	286	НЕ ГОЛ.
Ігнатенко О. С.	363	НЕ ГОЛ.
Карнаух М. В.	323	НЕ ГОЛ.
Карпачова Н. І.	28	ЗА
Крук Ю. Б.	305	...
Кулаков А. А.	328	НЕ ГОЛ.
Ландик В. І.	114	...
Миримський Л. Ю.	25	ЗА
Мозер Г. Е.	154	ЗА
Ольховський Б. І.	388	...
Піскуновський К. В.	63	НЕ ГОЛ.
Радченко Г. Ф.	442	ЗА
Раханський А. В.	30	...
Рудик І. Л.	405	НЕ ГОЛ.
Свято В. П.	416	ЗА
Сергієнко В. І.	295	ПРОТИ
Симоненко В. К.	298	ЗА
Юхимчук А. П.	50	ЗА

Фракція «Соціально-ринковий вибір»

ЗА = 13 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 4

Ампілогов В. Ф.	116	ЗА
Анісімов Л. О.	178	ЗА
Бортник В. Ф.	413	НЕ ГОЛ.
Германчук П. К.	72	...
Динейкін Г. І.	250	ЗА
Дмитренко О. І.	244	ЗА
Жеребецький Є. П.	270	...
Кириченко С. О.	395	ЗА
Крандакова О. В.	38	НЕ ГОЛ.
Кужель О. В.	181	ЗА
Марчук Є. К.	324	НЕ ГОЛ.
Масол В. А.	446	...
Мірошниченко Л. М.	136	ЗА
Новіков О. В.	209	...
Пудрик В. Ю.	134	ЗА
Терець В. М.	187	...
Ткаченко В. А.	347	...
Угаров Г. Ю.	186	НЕ ГОЛ.
Улинець В. Г.	168	...
Чеботарьов В. П.	227	ЗА
Чемерис В. В.	265	...
Чечетов М. В.	125	ЗА
Шамарин О. М.	144	ЗА
Шеренін Ю. Л.	44	ЗА
Щербань В. П.	107	ЗА

Група «Аграрники України»

ЗА = 12 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 10

Бардин Я. Б.	216	ПРОТИ
Бережний О. Т.	391	...
Боровик О. Г.	447	...
Ващук К. Т.	69	ЗА
Глух І. В.	290	НЕ ГОЛ.
Горбатюк М. Д.	158	ЗА
Гошовська В. А.	386	...
Даниленко А. С.	221	...
Діхтяренко Г. Ю.	420	ЗА
Душейко П. Г.	429	НЕ ГОЛ.
Єгудін В. І.	39	ЗА
Завалевська В. О.	232	НЕ ГОЛ.
Загородній Г. Д.	212	НЕ ГОЛ.
Карасик В. М.	387	...
Ківшик П. А.	326	НЕ ГОЛ.
Косолапов А. Г.	389	...
Кравчук В. І.	215	...
Кудревич О. А.	392	...
Лінчак М. С.	217	...
Мельник С. І.	161	ЗА
Мосійчук С. О.	160	...
Мостиський А. Б.	67	...
Олексеєнко В. К.	151	ЗА
Парасунько М. В.	51	...
Петренко А. А.	153	ЗА
Петрук В. І.	336	НЕ ГОЛ.
Платовський Є. В.	288	НЕ ГОЛ.
Попов Д. А.	308	ЗА
Семенчук В. М.	415	...
Сидоренко Г. В.	162	НЕ ГОЛ.
Сластьон Ю. Ф.	401	ЗА
Суслов В. І.	383	...
Тітенко В. Г.	313	НЕ ГОЛ.
Чернявський О. П.	353	ЗА
Чулаков Є. Р.	99	ЗА
Шулежко М. Я.	421	ЗА
Яковенко В. П.	412	НЕ ГОЛ.

Набір системи «Рада»

Коментар

Оцінять, а потім змусять платити

НЕЩОДАВНО, попри тривалі дискусії, Верховна Рада таки прийняла в першому читанні законопроект про податок на нерухомість. І хоч багато його положень зазнали істотних змін, можна стверджувати, що запровадження цього податку дасть можливість хоча б провести належну інвентаризацію нерухомості як підприємств, так і громадян.

Коли говорити про громадян, то законопроект передбачає, що у містах загальна площа житла, що не оподатковується, становитиме 21 квадратний метр на кожного члена сім'ї та ще 10 метрів на сім'ю. В той же час, якщо житло належить одному чи двом непрацездатним громадянам або пенсіонерам, то мінімум неоподатковуваної площі становитиме 80 квадратних метрів. Для сіл і селищ з населенням до 50 тисяч жителів пропонується встановити інші обсяги неоподатковуваної житлоплощі — 40 квадратних метрів на кожного члена сім'ї та ще 10 квадратних метрів на сім'ю. А для непрацездатних та пенсіонерів — не менш як 120 квадратних метрів загальної площі. Таким чином, на думку голови підкомісії Верховної Ради з питань податкової політики Євгена Жовтняка, з-під оподаткування виводиться майно, що перебуває у власності 95 відсотків населення. Тож сплачуватимуть його в основному власники розкішних будинків. Разом з тим, на розмір податку впливатимуть не лише обсяги житла, а й його загальна вартість, котра залежатиме від матеріалів, з яких воно збудоване, місця розташування тощо. Плановано, що в 1997 році вартість споруд оподатковуватиметься за ставкою 0,2 відсотка, у 1998 — 0,5 і в 1999 — 1 відсоток.

Слід також зазначити, що до 2002 року не оподатковуватимуться споруди, що перебувають на балансі сільськогосподарських та вуглевидобувних підприємств, а для інших галузей народного господарства цей податок буде диференційований. Тож саме навколо цього, на думку багатьох фахівців, і розгорнеться справжня дискусія. Скажімо, народний депутат Віктор Альошин вважає, що всі баталії ще попереду, оскільки проти цього податку виступатимуть ті, хто звик використовувати майно у тіньовій діяльності. Крім того, очікується, що після прийняття цього закону розпочнеться великий похід за якомога більшу «диференціацію» податку для тих чи тих підприємств. І все це аргументуватиметься тим, що запровадження податку різко погіршить фінансовий стан підприємств, особливо тих, котрі простоюють, але мають значні обсяги нерухомості. Проте, прихильники податку на це відповідають: якщо підприємство простоює і не використовує належним чином основні фонди, то цей закон саме і змушуватиме їх позбуватися такої власності та збалансовувати виробництво. Втім, після другого читання законопроект може мати зовсім інший вигляд. Скажімо, вже після першого читання внесено поправку, яка передбачає, що для юридичних осіб податок на нерухомість буде поки що як альтернативний до податку на прибуток, тобто, до бюджету спрямовуватиметься лише сума податку на прибуток, з якої вирахувано податок на нерухомість.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Важливий диференційований підхід

КОМЕНТУЮЧИ проект закону про податок на нерухомість підприємств, президент Українського союзу промисловців і підприємців Анатолій КІНАХ висловив загальну думку про безумовну підтримку заходів, що стимулюють ефективне використання майна підприємств. Але під час запровадження таких заходів має бути дотримано засад економічної та оборонної безпеки країни, враховано збереження конкурентоспроможного науково-технічного і технологічного потенціалу, закладеного в конкретні основні фонди, у нерухомість об'єктів господарювання.

Треба також співвіднести економічну ситуацію, що склалася на тому чи тому підприємстві, із загальною фінансовою, інвестиційною, з розвитком фондового ринку, з наявними механізмами санації і банкрутства. Інакше замість стимулу отримаємо потужний руйнівний заряд.

Тут украй важливий диференційований підхід із урахуванням якісної структури нерухомості, значущості того чи того підприємства. Тому в усередненому вигляді закон неприйнятний. Зважаючи на низьку завантаженість підприємств сьогодні (20—40%), оподаткування нерухомості однозначно призведе до погіршання фінансового стану підприємств. По суті, ті, хто прагне приросту, поновлення основних фондів, жорстоко караються. За умов неактивного інвестування це неприпустимо, бо суперечить меті податкової реформи —сприяти зростанню інвестицій.

Аргумент, що його часто наводять, про можливий позитивний вплив саме цього податку на процеси реструктуризації підприємств і зменшення складських запасів (затовареності), на думку Анатолія Кінаха, —мало переконливий. Значно ефективніші структурні реформи, зокрема, приватизація, цільова санація конкурентоспроможних підприємств, поліпшення умов інвестування та конкуренції, а також залежність частини доходу керівників безпосередньо від прибутку, отриманого лише за продану продукцію. В промислово розвинених країнах складські запаси підприємств обмежено, бо їхнє збільшення пов'язано з додатковими витратами. Такі самі «важелі» могли б діяти і в нас.

Є ще один нюанс. Стягнення податку на майно пов'язано з великими адміністративними витратами. Простіше кажучи, дорожче обійдеться утримувати апарат оцінників і збиральників.

Отож, оптимальним було б, по-перше, вжити заходів щодо стягнення цього податку у вузькому діапазоні, в експериментальному варіанті, з відбором галузей, окремих підприємств і з урахуванням усіх можливих наслідків. Тим паче, що останній варіант обговорюваного законопроекту передбачає, що податок на нерухомість має ув'язуватися з податком на прибуток. І лише відпрацювавши механізм дії цього закону, отримавши позитивний результат, запровадити його повсюдно.

Записала
Людмила МЕНЖУЛІНА.

Точка зору

Держбюджет і нерухомість

ЩО РІК нам нинішній готує? Якщо судити з проекту бюджету, то нічого доброго. Це випливає з того, що й так дуже низький рівень задоволення потреб бюджетної сфери в 1996 р. впаде в 1997 р. ще нижче. Це пов'язано з тим, що пропоновано скоротити доходну частину зведеного бюджету до 37 млрд. грн. (2-й варіант проекту бюджету).

Така пропозиція Кабміну щодо скорочення доходної частини бюджету, можна сказати, «вписується» до суперечливих вимог Верховної Ради. Справді, одні депутати вимагають не скорочувати і без того вже низькі витрати бюджету, мало того, наполягають на їх збільшенні. Якщо перекласти ці вимоги на мову цифр і відповідно уточнити бюджет, то його дефіцит (за розрахунком Кабміну) досягне **30% від розміру ВВП.** Зрозуміло, що це неприпустимо. А коли зважити на пропозиції інших депутатів, спрямовані на зменшення податкового пресу, то доходи бюджету треба ще знизити. У Кабміна, таким чином, розв'язано руки: він має право пропонувати, що вважає за потрібне, і знижує податки на 10% порівняно з попереднім роком.

Наслідки цього рішення неважко передбачити — подальше зниження життєвого рівня бюджетників (пенсіонерів, учителів, лікарів та ін.) за деякого збільшення доходів працівників рентабельних підприємств (оскільки падають нарахування на фонд зарплати та інші податки на доходи підприємств). Треба думати, що доходи комерційних структур також зростуть.

А ось чи буде зростання виробництва в результаті зниження податків? Це ще питання. Теоретично це можливо. Справді, знижуючи податки, ми робимо не дуже збиткові підприємства рентабельними. Слід додати, що зниження податків у нас уже проводилося: так, податок на ПДВ було знижено з 28% до 20%, податок на прибуток — з 40% до 30%. І що ж? Можуть сказати, що сповільнився темп спаду. Але він міг уповільнитися і з причини «падати далі нема куди». Якихось обгрунтованих розрахунків впливу податків на спад немає. Мало того, 10 років тому сумарні податки в Україні були значно вищі, аніж тепер, і досягли 60—70% від ВВП (нині вони не перевищують 45%), а виробництво зростало. Про аналогічне свідчить і зарубіжний досвід. Так, у Франції податки становлять більш як 50%, а у Швеції —навіть 65% від ВВП, однак з виробництвом усе благополучно. Тож, справа не в рівні податків.

А в чому? Думається, причину можна визначити, якщо повернутися назад і поглянути, внаслідок яких змін у бюджеті стало не вистачати грошей.

На мій погляд, головні зміни почалися в 1987 р., коли було введено «Закон про підприємство», відповідно до якого підприємства перестали перераховувати вільний залишок прибутку (надприбуток) до бюджету. Розмір його був досить значний і в 1986 р. сягав 45% усіх платежів до бюджету з прибутку підприємств (див. «Народне господарство УРСР у 1988 р.», с. 417). До 1988 р. цей надприбуток, що залишався на підприємстві, не міг бути спрямований на зростання зарплати без зростання обсягу виробництва, бо існувало обмеження на фонд споживання (фонд зарплати). Та в 1988 р. виходить закон про кооперативи, на які вже не поширювалася дія обмеження на фонд споживання (зарплати). Цим не забарилися скористатися держпідприємства: вони під пристойним приводом (фіктивний або напівфіктивний договір) перераховують величезні надприбутки до кооперативів, а ті їх переводять у готівку і діляться, звісно, готівкою з благодійниками. Відповідно до цього споживчий ринок, починаючи з 1989 р., поступово переповнюється грішми, саме грішми нових підприємців і зв'язаних з ними працівників рентабельних підприємств. Зрозуміло, товари відповідно до зростання грошової маси поступово зникають із магазинів і в березні 1991 р. Уряд СРСР стає перед дилемою: або підвищити ціни, або виправити помилки(повернутися до перераховування вільного залишку прибутку до бюджету) і здійснити конфіскаційну грошову реформу. Та уряд, звичайно, не хотів визнавати своїх помилок і тому пішов першим шляхом, трохи «підсолодивши» збільшення зарплати і пенсій на 60 крб., а ціни збільшивши при цьому приблизно в 2 рази. Спіраль «ціни—зарплата» почала розкручуватися, і на сьогодні вони знизила зарплату більшості в кілька разів, одначе піднявши «зарплату» комерційних структур уже не в рази, а в сотні і тисячі разів. Звідси можна зробити висновок: не посилення, **а послаблення податкового пресу призвело до нинішнього стану речей!**

Що ж було правильним зробити з урахуванням вищесказаного, щоб виправити становище? Відповідь напрошується сама по собі: повернутися до старої практики оподаткування, а саме, з допомогою податків спрямувати надприбуток до бюджету. Це можна зробити або запровадженням податку на майно пропорційно його ринковій вартості, тобто пропорційно рентабельності відповідного виробництва, або запровадженням рентних (орендних, акцизних) платежів до бюджету. Внаслідок цього заходу буде досягнуто водночас кількох цілей. Поперше, проблема дефіциту бюджету зникне. По-друге, впаде платоспроможний попит комерційних структур і пов'язаних з ними директоратів рентабельних державних та орендних підприємств. Відтак упадуть роздрібні (споживчі) ціни, бо впаде грошова маса за такого самого обсягу товарної маси. А це призведе до зростання попиту на звичайні товари народного вжитку і, отже, до пожвавлення вітчизняного виробництва. По-третє, різко скоротиться тіньовий обіг, бо скоротиться перекачування грошей із держпідприємств до комерційних структур. Зазначимо, що певною мірою в цьому напрямі діє і пропозиція Кабміну про запровадження податку на майно. Відмінність полягає в тому, що відповідно до вищесказаного вартість майна (передусім основних фондів) має бути ринкова, а не якась умовна (балансова або залишкова вартість), що не відбиває їх ефективності. За такого підходу надприбуток буде спрямовано в бюджет, і тим самим знімається проблема його дефіцитності.

Причому це треба зробити якнайскоріше, поки середньорентабельні та високорентабельні підприємства не витратили надприбуток на зростання зарплати незалежно від трудового внеску їхніх колективів. Це особливо актуально нині, коли практично знято обмеження на фонд споживання (фонд зарплати). Слід сказати, що цей процес уже «пішов». Так, при середній зарплаті в листопаді 1996 р. близько 145 грн. зарплата в газовій промисловості досягла 437 грн., в атомній енергетиці — 366 грн., у вугільній — 232 грн., у швейній промисловості — 65 грн. А що вже казати про диференціацію зарплати по окремих підприємствах і професіях! Треба думати, цей процес аж ніяк не закінчився, коли врахувати, що рентабельність навіть по галузях промисловості і тепер різко коливається.

Наприклад, у другому кварталі 1996 р. в атомній енергетиці рентабельність була близько 100%, у нафтодобувній — близько 200%, а виробництво чавуну було збитковим (-3%), видобуток вугілля також (-12%).

Щось схоже зробив свого часу і Рузвельт, серйозно обмеживши прибуток монополій, вважаючи, що «багатство зараз не є результат індивідуальних зусиль, а його власники зобов'язані праці багатьох людей» («Голос України» від 31.10.96, М. Булаш). Унаслідок цього значно зменшився прибуток «супербагатіїв». Думається, такий підхід правильний і нині: дає змогу кардинально поповнити бюджет.

Юрій АРХАНГЕЛЬСЬКИЙ,
доктор економічних наук.

Ліквідуємо ліквідаторство?

НЕСПОКІЙНО на душі чорнобильців! Нова звістка: планують обмін посвідчень тим, хто так чи інакше мав відношення до Чорнобильської катастрофи. А це — нерви, біганина, принизливе становище, коли треба доводити, що ти — не верблюд.

Думка з цього приводу голови Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи Володимира ЯЦЕНКА:

—Згідно з чинним законодавством питання видачі посвідчень учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і потерпілим унаслідок Чорнобильської катастрофи перебуває у віданні Кабінету міністрів України. Тож саме він і видав постанову, про яку йдеться. Були на те і цілком обгрунтовані причини.

Як відомо, Верховною Радою України 6 червня 1996 року прийнято закон «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». У ньому до окремої категорії віднесено дітей, які стали інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи, посилено їх соціальний захист. У зв'язку з цим необхідно виготовити спеціальні вкладки в дитячі чорнобильські посвідчення, за якими ці діти могли б користуватися наданими новим законом правами. До цього часу існували спеціальні довідки, якими користуватися незручно.

Друга причина внесення змін і доповнень до порядку видачі посвідчень викликана тим, що при оформленні посвідчення і визначенні категорії чітко не розрізнялося, хто є учасником ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, а хто — потерпілий. З цього приводу були численні нарікання громадських організацій, окремих людей. Щоб виправити помилку, до посвідчення інвалідів додається вкладка. Деяким чорнобильцям під час чергового огляду в медико-соціальних експертних комісіях не було підтверджено інвалідність, а механізму вилучення виданих посвідчень не існувало. Згадана постанова врегулює і це питання. У зазначеній вкладці буде зроблено відмітку про термін чергового переогляду. Все це сприятиме наведенню порядку і контролю. Та й людям буде зручніше.

Хочу підкреслити, що видачу нових посвідчень не передбачено. У всіх залишаться старі. Нові видаватимуть лише тим, хто з певних причин ще не отримував посвідчення жодного разу.

Починати новий обмін — надто дорога справа. Це підкреслювалося на засіданні Комісії з питань Чорнобильської катастрофи під час розгляду питання про механізм виконання зазначених урядових постанов. Таку саму думку висловили й присутні на засіданні комісії представники Кабінету міністрів України та Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справі захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Що ж до перереєстрації посвідчень ліквідаторів, то це питання значно складніше. З одного боку, проблема «лжеліквідаторів» існує. Справді, чому ті, хто «примазався», повинні сидіти на шиї у людей, які були серед перших?!

З іншого боку, не можна допустити, щоб справжні ліквідатори витрачали свій час, сили, здоров'я, нерви, бігали за довідками, вклонялися чиновникам, доводячи, що вони «там були», що вони ліквідували аварію. Більше того, серед цих людей дуже багато хворих, зокрема і таких, що не можуть рухатися, з підвищеною нервовою збудженістю. Для них перереєстрація посвідчень не повинна стати додатковим стресом. Саме на це звертали увагу урядовців на засіданні Чорнобильської комісії.

Під час розгляду гострих конфліктів членами спірних комісій слід бути максимально чуйними до людей і в той самий час рішуче позбавлятися тих, хто «примазався». Розумію, що питання складне, що розрізнити тих і тих складно. Щоб уникнути помилок, ми рекомендували до складу конфліктних комісій залучити представників Спілки чорнобильців України.

Усі ці та багато інших моментів мають бути відображені в Положенні про перереєстрацію посвідчень, яке нині розробляють. Комісія триматиме це важливе питання на контролі.

Тепер про інший важливий момент, який також хвилює людей. Чорнобильцям відомо, що деякі горереформатори справді роблять уже не першу спробу, аби скоротити, навіть знищити існуючу систему соціального захисту. І не тільки чорнобильців, а й «афганців», ветеранів Великої Вітчизняної війни, інвалідів, пенсіонерів. Усе це робиться під пристойним приводом збалансування доходів і видатків бюджету.

Всіляко тиснуть на депутатів, на Верховну Раду, аби «проштовхнути» так званий податковий пакет законів, який перекреслює всю систему соціального захисту. Серйозну проблему подолання наслідків страшної катастрофи і захисту постраждалих від неї людей, на жаль, перетворено на політичні ігрища.

У нас що, Конституція — не закон для посадових осіб? Хотілося б дати їм пораду. Поперше, уважно вивчити Конституцію України і суворо її дотримуватися. Зокрема, і в тій частині, яка забороняє зменшувати існуючий обсяг прав, свобод і гарантій громадян. І по-друге, припинити погрози, тиск на депутатів. Замість цього професійно, серйозно зайнятися організацією вітчизняного виробництва. Тоді буде все в Україні: і товари, і гроші, і життя нормальне.

Комісія з питань Чорнобильської катастрофи неодноразово поверталася до розгляду пропозицій уряду України щодо знищення системи соціального захисту. Ми збирали представників багатьох областей України, керівників чорнобильських і ветеранських організацій. Запрошували і вони нас на свої збори і конференції. Не підтримують люди тих антилюдських пропозицій уряду. Не підтримує і комісія ці законопроекти. Таку позицію відстоюватимемо й надалі. Зробимо все можливе, щоб перереєстрація посвідчень не перетворилася на «заходи зі скорочення витрат на чорнобильську проблематику».

Впевнений, що в Україні є всі умови, щоб виконати те, що закладено в наших законах. Треба лише по-розумному хазяйнувати в державі, а не виконувати вказівки з-за кордону, розтринькуючи загальнонародне добро.

Освіта

Школа сильна не грошима, а учнями

КОЛИ сьогодні кажуть про фінансування освіти, як правило, відзначають лише один недолік: мало! І чомусь не обговорюють питання: а скільки справді потрібно витрачати на освіту і як витрачаються уже надані кошти? Проте, на мою думку, багато які проблеми школи можна розв'язати не збільшенням кількості грошей, а лише змінивши систему фінансування.

Як фінансують школи сьогодні? Скажемо прямо, як Бог на душу покладе. Все залежить від особистості керівника — чи має він впливових родичів, чи вміє встановити «потрібні» зв'язки, просто «сунути» кому слід. Знаю одну школу, де десять (!) заступників директора. І водночас є заклади, де на дві тисячі учнів жодного соціального педагога. У різних районах, у різних містах ситуація може бути просто контрастна.

Пропоную запровадити таке поняття, як норматив витрат на одного учня. По-перше, всі батьки — платники податків і мають право на те, щоб діти отримували від держави приблизно однаково. По-друге, нова схема вигідна передусім для шкіл, які дають якісну освіту. Наприклад, у мікрорайоні дві школи, в одній — півтори тисячі дітей, в іншій — сімсот. У другу школу йти діти не хочуть — через низький рівень навчання, у першій від охочих відбою немає. Перша школа працює в дві зміни, навантаження на вчителів більше. У другій заняття в одну зміну, учнів у класі менше. Постає питання: де справедливість? Коли є воля у керівника міськвно, облвно, він недбалого директора вижене. Найчастіше начальство закриває очі на всі неподобства: так зручніше.

А треба чинити інакше: щоб батьки приводили дітей до школи і автоматично збільшувалася кількість надаваних грошей. Що більше учнів, то школа фінансово міцніша. Тоді заклади освіти воюватимуть один з одним за дітей. За те, хто дасть кращі знання.

Це природний шлях розвитку освіти. Не треба наказів, жорсткого контролю — лише одне нововведення спонукає робити краще. Директор, вчителі, батьки — всі відчують свої права. Нарешті, діти не мають залежати від хабара, що його дають (або не дають) дорослі дяді.

До речі, за такої системи вчасна виплата (чи невиплата) заробітної плати викладачам залежить лише від керівника — а зовсім не від міністерства. Проте, даючи школі гроші, треба дати їй можливість самій формувати штатний розпис і навчальний план. Мої спостереження показують, що приблизно половина дітей не націлені на високий рівень освіти. Отже, мають бути класи сильні і класи слабкі.

Передбачаю обурення: а як же загальна обов'язкова середня освіта, гарантована Конституцією? Гарантувати право необхідно, але змусити всіх здобувати середню освіту не виходить. Об'єктивно на позитивні оцінки дев'ятий клас закінчують 40—60 відсотків учнів. А що вже казати про повну середню освіту в ПТУ та вечірніх школах? Марнування величезних коштів.

Хто довів, що інтенсивна шкільна програма з хімії, алгебри, геометрії у нинішніх обсягах украй потрібна майбутньому громадянинові? Передусім йому потрібні знання про життя, про те, як зберегти своє здоров'я тощо. У всьому світі безліч інтегративних курсів, які готують молоду людину до життя. Саме їх і потрібно запроваджувати. Хтось вивчатиме математику або іноземну мову поглиблено — будь ласка, але не обов'язково.

Суспільство, на жаль, не заохочує здобувати освіту. Тому окремі учні по 2—3 роки відсиджують в одному класі. Чому діти одних платників податків отримують досить успішно загальну середню освіту за вісім років, а іншим і десяти—одинадцяти не вистачає? Логічно було б запровадити платне другорічне навчання, хоча б частково. По-перше, це принесе школі гроші, подруге, спонукатиме учнів виконувати хоча б елементарну програму. Коли освіта обов'язкова, значить, хтось має за неї відповідати. Школа — за якість освіти, а батьки — безпосередньо за учня.

Нарешті, фінансування шкіл за нормативами на одного учня створює ситуацію, коли директор буде зацікавлений заощадити кожну краплю води, кожний кіловат електроенергії. В освітніх закладах з'являться прилади обліку витрачання води, тепла тощо. Навіть за теперішнього куцого фінансування це дасть економію коштів приблизно на 10 відсотків.

Запропонована схема фінансування освіти може стати основою для нормальної бюджетної системи, за якої бюджет формується «знизу». Коли податки передаються «нагору» лише після того, як «унизу» населення буде забезпечено мінімальними життєвими благами.

Віктор ГУСЄВ,
директор школи №92.

Донецьк.

Книжкова полиця

Стає птах на крило

Вже третю збірку запропонував читачам Григорій Діхтяренко. Досі були — «Благословляється на світ» (1993 р.), «Віднаходжу свій день» (1995). А тепер ось — «Душа у слова на сторожі».

Дайте собі клопіт зібрати докупи всі три книжечки й погортати їх. Певен, стане тепло на душі від того, що є таки він, поет. Сучасний, близький сьогоднішнім світобаченням, незамулений ще живучим ідеологізмом недавнього минулого. Близький закоханістю в наше життя, яким воно є. А ще — вдумливий, з прагненням до філософського осмислення людського буття.

Однак головний набуток Г. Діхтяренка — в оцінкових роздумах. У них промовляє ментальна пращурівська мудрість, непохитність духу господаря рідної землі. І віра, що їм стверджуватись і буяти, попри всі теперішні негаразди.

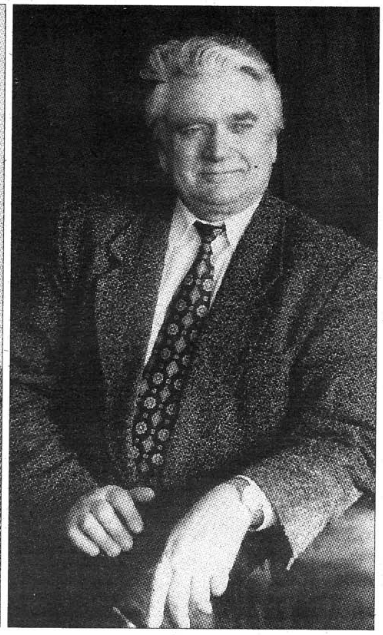
Візьми, життя,
мене матросом
на корабель
надій,
бо вийшов я
у світ
своїм баркасом
з вітрилами
із чистих мрій.
І хоч уже
посеред моря,
і віку бурями
гонився всюди...
Візьми, життя!
Прошусь
не з горя —сильнішим стану там,
де люди.

Попередню збірку поета благословив у світ своєю передмовою добре знаний в Україні майстер слова Петро Осадчук. Він, зокрема, писав: «У віршах Григорія Діхтяренка, розкутих за формою і привабливих сповідальною, довірливою інтонацією, домінують непідкупна любов до рідного краю, матері і Вітчизни, щире прагнення очиститися від учорашнього, нав'язаного суспільству намулу минулих літ...» І далі: «Будь ласка, дорогі читачі, заходьте в цей поетичний світ —матимете добру нагоду пересвідчитися, що ви таки потрапили у світ поезії».

Приєднуємося до цих запросин знову.

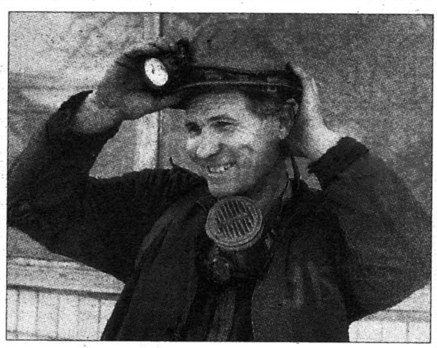
Микола ОЛЕКСЕНКО.

...Як айсберг в океані

Якщо Донецький вугільний басейн порівняти з океаном, то ймовірну назву — Тихий — можна сприймати хіба лише з іронією: економічний шторм не стихає ось уже скільки років поспіль. А якщо заманеться порівняти чорні терикони шахт з білосніжними айсбергами, то вони, як і оті льодові брили, також мають видиму й невидиму частини.

Видима частина — вже згаданий чорний конус породи, а це гірники, що біля адмінбудинків усіх рівнів намагаються «випікетувати» заборговану їм зарплату. Більш невидимою частиною чорного айсберга, зрозуміло, є робота на підземних горизонтах, скажімо, на 900-метровій і більше глибині. Ще більш невидимою, на жаль, останнім часом стала стабільна робота вугільних підприємств. Більше того — шахти, що в умовах економічних штормів не потерпають від «морської» хвороби, сьогодні така ж рідкість, як усміхнений гірник.

Однак, як бачите на знімку, на обличчі ланкового, «грози» дільниці № 5 шахти «Південнодонбаська № 1», Олександра Андреюшкіна не видно й сліду загаданої хвороби. Адже і шахта в цілому завершила минулий рік із перевиконанням плану вуглевидобутку, і конкретно дільниця № 5 щодоби видає на-гора до 1500 тонн «чорного золота». Згадана продуктивність праці — а це 237 тонн палива на гірника в місяць — є найвищою на шахті, тому непоганий настрій «гвардійців праці» (на знімку) зрозуміти не так важко. Як, зрештою, і їх колег із дільниці № 8, де понадплановий видобуток палива теж став нормою.

Невидимою частиною чорного айсберга можна назвати роботу цеху з ремонту гірничо шахтного обладнання. Створено такий підрозділ на «Південнодонбаській» у серпні минулого року - і за цей час він однозначно довів доцільність свого існування. Тим більше, що працюють тут переважно люди, що свого часу не один десяток років мали справу з технікою, яку нині ремонтують самотужки.

Не такою видимою частиною шахти є й збудований тут цех-пекарня, завдяки якому на «Південнодонбаській № 1» завжди зі свіжим хлібом. Або цех з переробки молока, яке пастеризують і розливають у літрові пакети (на знімку). Втім, вихованці місцевих дитсадків та шкіл, куди продукти з шахтних цехів доставляються безплатно, мабуть, не скажуть, що саме ця сфера діяльності шахти є невидимою. А їхні батьки тим часом теж переконані: те, що директор шахти Михайло Бугара (на знімку) на своєму місці, видно неозброєним оком.

Ліна КУЩ.
Фото Дмитра ПЕЧКОВСЬКОГО.

Вугледар
Донецької області.

Академік Дмитро МЕЛЬНИЧУК: Добробут приростатиме

Розмова про університет,

***Н**ИНІ багато гіркого і говорять, і пишуть про стан науки, зокрема й вузівської, про стан підготовки майбутніх фахівців, про хронічну нестачу коштів і т. ін.*

На цьому тлі певним дисонансом звучить добра й оптимістична слава про Національний аграрний університет, про вдосконалення тут фахової підготовки студентів, ініціативну роботу кафедр і деканатів, при визнання дипломів цього вузу, зокрема, у Сполучених Штатах.

Це й стало темою розмови нашого кореспондента з ректором Національного аграрного університету, членом-кореспондентом Національної академії наук України, академіком Української академії аграрних наук Дмитром Олексійовичем МЕЛЬНИЧУКОМ.

— Студенти вашого вузу навчаються якось по-іншому. Не так, як раніше. А ще кажуть, що сотні і навіть тисячі студентів знайомі не лише з організацією сільгоспвиробництва в Україні, але й безпосередньо вивчають аграрну справу у США, у країнах Західної Європи. Як це вашому вузу вдається? З чого починали цю роботу?

— В нинішніх умовах наш випускник має відповідати певним міжнародним вимогам. Думаю, необхідність цього не треба доводити. Це ж стосується нашої наукової та видавничої продукції. Такою є норма для університетів високорозвинених країн. І тому колектив нашого університету вирішив досягти статусу міжнародно визнаного вузу. Щоб наші дипломи визнавалися офіційно у високорозвинених країнах світу.

Спочатку зібрали відповідну інформацію про системи аграрної університетської освіти у багатьох країнах Європи, Америки, у Китаї. Проаналізували, зіставили з нашим досвідом. І виявили наші і сильні, і слабкі сторони. І почали позбуватися цих слабких сторін, враховуючи досвід колег. Весь цей процес ми назвали адаптацією навчальних планів і програм до світових вимог. Паралельно перевидавали та видавали нові підручники й посібники. За останні п'ять років вчені нашого університету видали їх 114.

Звичайно, сидячи в Києві, досягти значних успіхів у реформуванні освіти не можна. Треба бачити, що роблять у світі. Тому довго й терпляче вели пошуки партнерів на Заході, а також необхідні кошти. Із цих перших контактів найбільш плідною виявилася співпраця з університетом штату Айова у США. Роль цього штату у США є дуже подібною до ролі України в колишньому Союзі. Айова — «хлібна корзина» США, і університет цього штату добре відомий своїми успіхами в аграрній сфері. Так що з партнером нам пощастило.

Добрі контакти у нас налагодилися також з університетами штатів Луїзіана, Індіана, Огайо та деякими іншими.

І на сьогодні більше двохсот наших студентів і викладачів пройшли стажування у США терміном від 3 до 10 місяців в цих університетах, наша бібліотека поповнилася великою кількістю нової літератури, нам подарували десятки комп'ютерів і навчальних програм до них, комп'ютерний видавничий центр та комп'ютерний центр з питань землевпорядкування, налагоджено вихід у світову інформаційну систему «Інтернет», функціонує електронна пошта тощо. Головне — сьогодні для нас немає особливих проблем з упровадженням системи ступеневої освіти, яка передбачає підготовку, крім традиційних фахівців на рівні спеціаліста, також бакалаврів і магістрів. Більше того, в 1996 році керівництво університету штату Айова підписало з нами спеціальний меморандум про взаємовизнання, в якому написано, що наші університети взаємовизнають систему освіти і тому результати заліків та іспитів студентів і випускників наших університетів автоматично взаємно зараховуються при включеному (стажування) чи продовженому (аспірантура) їх навчанні у США або в Україні. Подібні меморандуми зараз погоджуються з університетами штатів Луїзіана та Індіана. На вдосконалення, взаємозбагачення учбових програм лише коштів витрачено більше мільйона доларів, які нам надала міжнародна спільнота. Але зусилля варті того, бо за ними — величезні психологічні зміни у викладачів і студентів, набуття досвіду в багатьох, раніше не відомих для нас сферах економіки, бізнесу і технологій, глибокі знання з іноземної, зокрема англійської, мови. Це спільні наукові конференції, написання спільних підручників, спільні наукові пошуки. І, врешті-решт, міжнародний статус наших випускників.

— Ви сказали, що мільйон доларів надала міжнародна спільнота. Це надто загально. Чи не можна конкретніше?

— Будь ласка. Тільки моя перша поїздка до США була за рахунок України, а всі подальші, а також більше двохсот поїздок науковців, викладачів та студентів до США здійснювалися на кошти американської сторони: за рахунок спеціальних міжнародних програм — імені Саманти Сміт, «Президент —Президентові», «програма зв'язків», університетських іменних фондів та за рахунок української діаспори.

— А хто підписав оте перше ваше відрядження до США?

— Тодішній міністр сільського господарства України О. М. Ткаченко. Це була одна з перших поїздок наших делегацій до США, ще в 1990 році, — на міжнародний ярмарок зі свинарства. Ярмарок проводився в столиці штату Айова. І хоч я ніколи не спеціалізувався в галузі свинарства, але попросив включити мене до складу делегації. Аргументи були такі: там я знайду спосіб потрапити до Айовського університету і спробую налагодити контакти. Олександр Миколайович погодився. Повернувся я з підписаним договором про співробітництво між нашими вузами.

— Ви сказали також, що важливу роль у фінансовій підтримці стажування студентів і викладачів відіграє українська діаспора?

— З кожним роком я все більше впевнююся, що за кордоном є дуже багато українців — істинних патріотів землі своїх предків. Часом їм важко зрозуміти наші проблеми, часом беруть гору спогади про минулі негаразди з колишньою владою — всяке буває. Але більшість відгукнулася добром на добру справу.

Хочу висловити велику вдячність багатьом друзям нашого університету серед української діаспори США і Канади, а особливо сім'ї Степана і Катерини Двояків, подружжям Лехманів, Воскобойників, Яциків, Ткачуків, Кухарчуків, священикам українських церков штату Флорида та багатьом-багатьом іншим.

Ці люди мають великий авторитет у західному суспільстві і не тільки внесли власні значні кошти для підтримки нашої освіти, а й проводять велику організаційну роботу в цій справі. Подружжя Двояків, приміром, організувало в Києві, на базі нашої університетської їдальні, спільне підприємство, яке дало змогу поставити цю справу на сучасний рівень. Причому, Двояки ще жодного разу не взяли свої дивіденди з цього СП, а спрямовують їх на подальше поліпшення харчування студентів та оплату їх стажування в університетах США. От і днями отримав звістку про те, що пан Степан Двояк організував оплату виїзду ще 6 студентів у цьому році на стажування до США. Пани Воскобойники інвестували в сільське господарство України більш як 1 млн. доларів. Багато чого доброго можна було б сказати про кожного з названих вище та багатьох інших осіб.

— Дмитре Олексійовичу, відомо, що врожайність і зернових, і інших культур у нас нижча, ніж у США та Європі. Але теоретична підготовка наших фахівців ніколи не була якоюсь відсталою. То що ж дає той меморандум про взаємовизнання?

— По-перше, цей меморандум університет штату Айова підписав саме з нашим університетом. Серед усіх вузів колишнього СРСР. А це вже престиж. За цим — відповідно вищий рівень конкурентоспроможності наших дипломів. Значить, не лише наші абітурієнти будуть враховувати цей факт при виборі вузу для навчання, а й абітурієнти інших країн також. А це вже бізнес, і непоганий. Між іншим, на державному рівні ми про це майже не дбаємо. І дарма. Треба було б розглянути це питання на відповідному рівні невідкладно.

По-друге, наші спеціалісти дійсно мають непогану репутацію за кордоном: тут велику роль зіграли наші випускники-іноземці, які навчалися у вузах колишнього Союзу, в т. ч. і українських. Наш університет, наприклад, випустив таких за останні три десятиріччя більше двох тисяч. І хоча ми зараз із ними майже не співпрацюємо (що, до речі, характеризує нас не з найкращого боку), імідж нашого університету в світі вони, однак, теж підтримують. Але де працюють ці наші колишні випускники? В основному в країнах колишнього соцтабору. А в країнах капіталістичного Заходу наша вища школа залишилася мало відомою, тому наші дипломи там залишаються невизнаними, і цього визнання треба добитися, що ми і робимо.

А сьогодні іноземні випускники наших вузів у країнах Заходу змушені перескладати іспити з фахових дисциплін, на що йде два—три роки навчання і на що необхідно витратити 20—40 тисяч доларів. Ось чому іноземець не поспішає до наших вузів. У деяких країнах Заходу нашим випускникам дають роботу за фахом, але платять значно менше, ніж випускникам своїх університетів. Думаю, цих аргументів досить, щоб стала зрозумілою ціна вищезгаданого меморандуму.

Зараз студенти нашого університету навчаються за нашими українськими навчальними планами і програмами, які десятиліттями використовувалися у нашій освітянській системі. Але тепер вони адаптовані до вимог згаданих університетів США і відповідають цим вимогам на рівні бакалаврів і спеціалістів.

Нині працюємо над розробкою магістерських програм. На мою думку, сила американської університетської освіти полягає якраз у магістратурі. Навчатися в магістратурі мають право бакалаври (це фахівці дуже широкого профілю з 4-річним терміном навчання), які потім протягом двох років отримують дуже вузькоспрямовану спеціалізацію (наукову, управлінську, педагогічну чи фахово-виробничу).

— Тож достатньо переглянути навчальні плани і програми, щоб отримати подібний меморандум?

— Ні, це лише частина роботи. Наш вуз ще в 1990 році став першим у тодішньому Союзі за якістю підготовки фахівців. Це теж було враховано. Крім цього, за останні роки наш університет здійснив величезну роботу з інтегрування з науково-дослідними установами Української академії аграрних наук, Мінсільгосппроду та Національної академії наук України. Без цього жоден університет США не визнає жоден наш вуз, оскільки у них більшість науково-дослідних інститутів входить в університетську структуру. Тут і наукові дослідження, і навчання студентів та аспірантів. У структурі нашого університету поки що немає своїх науково-дослідних інститутів (є дослідні станції), але ми відкрили цілу низку профільних кафедр (або їх філій) на базі науково-дослідних інститутів УААН та Мінсільгосппроду (рибництва, садівництва, землеустрою, м'ясо-молочної промисловості, генетики і селекції тварин, аграрної економіки, агроекології і біотехнологій, радіоекології, сільськогосподарського будівництва та архітектури тощо). Це на сьогодні один з виходів із ситуації, яка у нас історично склалася.

Тобто сьогодні НАУ — величезний навчально-науково-виробничий комплекс, який разом з науково-дослідними інститутами та виробничими структурами стає одним з найвідоміших університетів аграрного профілю в Європі.

— Відомо, що й Ніжинський агротехнічний коледж ви приєднали до університету. З якою метою?

— На моделі університет — регіональний коледж плануємо розробити систему підготовки бакалаврів, які б також відповідали міжнародним вимогам. Бакалаврам, котрі захочуть стати інженерами після закінчення коледжу, уже не треба буде вступати в університети на перший курс. Вони зможуть отримати диплом інженера за рік-півтора подальшого навчання в нашому університеті. А це і економія коштів, і раціональне використання юних років. З іншого боку, підготовку частини бакалаврів з різних спеціальностей ми розмістимо на периферії, а в Києві натомість розширимо

За листом читача

Який голова без особняка!

***В**ИКОНКОМ Ріпкинської селищної ради подав позов до районного суду про виселення із щойно обжитого двоповерхового особняка (загальна площа 138,8 квадратного метра, вартість 75 тисяч гривень) голови районної ради Михайла Фіногенова. Причина? Його сім'я фактично складається з двох осіб і мала перед цим трикімнатне помешкання.*

Схоже, цей процес буде безпрецедентний в Україні і стане уроком для всіх майбутніх претендентів на владні крісла, і передусім для виборців.

У Чернігівській області то затухають, то спалахують знову пристрасті довкола «дітищ» виборів 1994 року. Річ у тому, що під час загалом демократичного проведених виборів керівниками деяких районів обрані люди «зі сторони». Наприклад, крісло голови Бахмацької районної ради посів І. Федько, голова одного з місцевих КСП. Голосуючи за його програму, бахмачани все ж таки забули про важливу прозаїчну деталь: районом із села не накеруєш. Отже, фактично, обравши голову райради, виборці проголосували і за будівництво йому житла. Щоправда, якого? Тепер опозиція звинувачує керівника у витрачанні для облаштування своїх житлових умов за цінами минулого року близько 7,7 мільярда бюджетних карбованців. Так, ці цифри не різали б око, якби сьогодні освітяни, медики, бібліотекарі отримували вчасно зароблене. А коли не спадає напруження і з виплатою пенсій, «дітища», зрозуміло, стають у центрі громадської уваги.

У листі до редакції з селища Замглая Ріпкинського району читач М. Романенко повідомляє про закінчення районом будівництва особняка для згаданого вище М. Фіногенова. Тим часом обранець, прийшовши до влади на гаслах боротьби з корупцією, подав заяву на звільнення з посади голови райдержадміністрації (повноваження голови райради за ним залишено). «Але складається враження, — пише читач, — що все було сплановано заздалегідь. Адже заяву про звільнення подано тоді, коли в Ріпках постав будинок — най-

вмілим господарюванням на землі

який здобуває визнання у світі

підготовку спеціалістів, магістрів, аспірантів, докторантів тощо.

По-друге, років через 7—8 цей коледж зможе отримати статус інституту, що для Чернігівщини не абищо.

По-третє, в багатьох наших коледжах не розуміють ще й досі, що право на підготовку бакалаврів мають лише ті установи, де педагогічний процес здійснюється під керівництвом і за безпосередньою участю професорів і доцентів за університетськими (інститутськими) навчальними планами і програмами. Статуси колишніх технікумів змінили швидко, а дійде справа до вручення дипломів — будуть проблеми.

— А що ще важливо для міжнародної акредитації вашого та інших вузів?

— Рівень та актуальність наукової діяльності професорсько-викладацького складу. Про це не можна ніколи забувати, і тут має бути священним девіз «без наукової діяльності праця викладача в університеті неможлива». В іншому разі статус університету треба відбирати негайно. У себе ми ввели спеціальну систему обліку трудового навантаження викладачів, яка дозволяє дещо регулювати цей процес. Хто веде велику наукову, чи видавничу, чи виховну роботу, тому зменшується педнавантаження. І, навпаки, хто не займається науковою роботою —мусить більше працювати «язиком».

З великим задоволенням відзначу неабияку позитивну роль у цій діяльності наших професорів М. Городнього, М. Шикули, Г. Богданова, І. Мартиненка, Д. Войтюка, І. Гудкова, А. Мазуркевича, Г. Хмельницького, С. Опальчука, С. Завадського, В. Галушка, В. Пересипкіна, М. Кирика, В. Терещенка, А. Строчинського, В. Онуфрієва, О. Барабаша та багатьох інших. Це завдяки їм та їхнім школам за останні п'ять років четверо наших учених стали лауреатами Державних премій України в галузі науки і техніки, отримано 188 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, Мінсільгосппрод офіційно прийняв для впровадження десятки наукових рекомендацій, видано 61 монографію, підготовлено 24 доктори та 143 кандидати наук. Отже, багато є чинників, які мають велике значення для міжнародного визнання вузу.

— Про співпрацю з американцями ви розповіли. А як складаються стосунки з європейськими університетами?

— У квітні відбудеться зустріч з офіційними делегаціями ряду університетів Європи. Буде також розглядатися взаємоадаптація навчальних планів і програм, обговорюватимуться результати попередніх спільних наукових проектів, обмін викладачами та студентами і т. д. Йдеться про співпрацю з такими університетами, як Берлінський ім. Гумбольдта, Хохенгейм (м. Штутгарт), Гессенський та Дрезденський технічний, а також Брюссельський, Гентський та Віденський університети. Певні наробки є у співпраці з університетом Вагенінген (Голландія) та з рядом університетів Італії, Іспанії, Англії, Шотландії, Франції, а також Ізраїлю та Китаю.

Сьогодні десятки наших студентів та аспірантів стажуються в цих вузах. Намічаються спільні проекти розвитку м'ясного скотарства в Україні, уніфікації системи підготовки бухгалтерів та спеціалістів з аудиту з Євросоюзом. Ведемо переговори про створення на базі НАУ українсько-німецького інженерного центру аграрних технологій тощо.

Важливу роль у цій роботі відіграв проект по лінії TACIS, завдяки якому при нашому університеті функціонує освітній центр із зв'язку з університетами Європи. Це велика справа, хоч я чекав на значніші успіхи. Маю на увазі, що в нашому університеті, згідно з цим проектом, мала бути встановлена апаратура для організації навчального центру міжнародної ринкової інформації. На цю справу, за проектом, виділено 120 тисяч доларів США. Я ж боюся, що ці кошти можуть зникнути.

— Дмитре Олексійовичу, а що то за особливі стосунки має ваш університет з англійськими фермерами?

— І не лише з ними. То — заслуга студентського профкому і студентської організації нашого університету. Уже років чотири наші студенти виїздять на виробниче стажування до фермерів Англії, Данії і Голландії. Налагоджуємо також зв'язки з асоціаціями фермерів Німеччини і США. Це серйозне стажування на сучасних технологіях і техніці, це знайомство з культурою Заходу, поглиблення знань іноземної мови. І це — добрі заробітки для студентів. Приблизно тисяча студентів уже пройшла таке стажування по 3—4 місяці.

Наші студенти працюють там на фермах, вивчають господарство і заробляють по 2—3 тисячі доларів кожен.

Право на такі поїздки мають тільки хорошисти і відмінники, які добре володіють англійською мовою і ще мають право навчатися за індивідуальними планами або за новою системою —через екстернатуру.

— І як впливає таке стажування на студентів?

— Більшість наших студентів — селянські діти. Так от, вони й батьків своїх дивують. Ці молоді люди уже набагато краще за нас знають, що і як треба робити, щоб господарювання на фермі було ефективним. Я впевнений, що вони себе скоро покажуть в Україні. Вони не захочуть працювати гірше, ніж західні фермери. Нині готуються до поїздки нові групи. Відає цим студентський профком.

Думаю, будуть з цих молодих людей і добрі фермери, і добрі керівники великих кооперативних господарств, і хороші працівники агросервісу чи агробізнесу, здібні науковці і політики. Наші випускники скрізь будуть потрібні.

— Так, добрий фермер мусить мати вищу освіту. Але й тоді він не може всього знати. Добрива, техніка, насіння, правове, сервісне забезпечення —безліч питань. У наших кращих колгоспах є агроном, зоотехнік, ветеринар, спеціаліст із захисту рослин, з агрохімії і т. д. А як бути навіть високоосвіченому фермерові в Україні?

— Сьогодні це вже важлива проблема. У нас в університеті, наприклад, випускають фахівців із 24 спеціальностей і до цих пір всім було місце в колгоспі та в районних службах. А система фермерського господарства не передбачає утримання спеціалістів на штатних посадах. Їхні функції виконують спеціальні сервісні служби, як правило, приватні. Фермери спілкуються з ними на договірних засадах. А державні служби, здебільшого, здійснюють контрольні функції. Отже, коли на Заході ви складаєте бізнес-план для своєї ферми, то там мусить бути передбачено, які служби повинні вам забезпечити виконання тих чи інших робіт, які витрати на це підуть і т. д., а державні служби проконтролюють, щоб ви не почали економити на тих чи інших технологічних операціях, які є обов'язковими для тих чи інших технологій, щоб не губили землю, щоб вирощене мало відповідні кондиції.

Скажімо, при кожному з солідних університетів США існує так звана система «екстеншн сервіс», або, іншими словами, — система впровадження досягнень науково-технічного прогресу та інформаційного і консультативного забезпечення населення. Якраз ця система і забезпечує людину відповідними контактами, несе відповідальність за об'єктивність і результативність своєї інформації. Тобто, система зведе фермера із цими службами. До речі, в кожному штаті є свій, як мінімум один, університет, де обов'язково є аграрне відділення, і у президента кожного університету є заступник з упровадження, в т. ч. в аграрній галузі. Завдання служби цього заступника — впровадження досягнень науки і науково-технічного прогресу не лише свого університету в аграрну сферу свого штату, а й інших. Ця система передбачає мережу підрозділів у регіонах штату. В цих службах порівняно невелика кількість людей утримується на бюджеті університету. З іншого боку, кожний викладач отримує зарплату, що складається з трьох компонентів: за навчальну роботу, за наукову і за впровадження та консультації, які він дає тим же фермерам через зазначену мережу. Всі ці три компоненти за обсягом у кожного викладача не однакові. Якщо молода людина проявляє здібності саме до наукової роботи, то їй і платять основну частину ставки за те, що займається наукою. Згодом, коли вже немолода людина накопичить певний досвід і зможе навчати, то основу її зарплати становитиме педагогічна або впроваджувальна діяльність. Тобто, йде переливання цих трьох форм діяльності вченого в процесі трудового життя. На мій погляд, це мудро.

— Отже, професор-аграрник персонально якомусь фермерові щось цікаве порадив або видав цінні дані для фермерів цілого регіону. Вони купують у нього цю інформацію чи як це відбувається? Візьмімо, наприклад, виведення породи чи її поліпшення. Фермер платить за ці речі чи держава йому дарує?

— У США і те, і друге. Держава в основному підтримує педагогічну і наукову діяльність. А от систему впровадження досягнень науки фінансують в основному самі фермери через свої асоціації. Роблять це шляхом відрахування до цих асоціацій певного проценту коштів від реалізованої продукції. Але якщо ви підписали угоду на додаткові види послуг, то за це будете платити на окремих умовах. В університеті ця служба, якою керує віце-президент або віце-провост, займається також збиранням та аналізом відповідної інформації в своєму штаті, по всій країні і за кордоном, а потім намагається вижимки з цієї інформації у доступній формі спустити вниз і зацікавити нею користувачів. Ця служба постійно збирає запити фермерів і на професорському рівні намагається знайти рішення і дати фермерам кваліфіковану відповідь. За некваліфіковану консультацію —колосальна відповідальність.

— Що ж можна з цього взяти нашому колективному господарству чи фермеру? Адже у наших селян є досвід такий: за більші врожаї їм «спускали» більший план, а за рахунок передового господарства район виконував план у цілому, підтримував слабших і т. д. Так ми привчали до зрівнялівки. Як же йти до того, щоб у людей був стимул краще працювати і домагатися найвищих показників?

— По-перше, селян не можна обманювати. Як, утім, і будь-кого. Де це бачено — молоко здав, м'ясо здав, зерно здав, а гроші ніхто не платить?! Або ж платить згодом, без урахування інфляції, без штрафу за недотримання договорів і т. д.?! Хто буде вірити далі в такі обіцянки?!

По-друге, стосунки держави з селянами мусять бути цивілізованими і взаємно відповідальними в усіх сферах виробничої діяльності, а також у вирішенні соціальних проблем села — освіти, медицини, сервісу, житла тощо.

— Восени наступного року — 100-річчя вашого університету. Як готуєтеся до цього?

— До ювілею очікуємо офіційні визнання ще кількох провідних університетів світу. Плануємо наступного року провести міжнародну конференцію з проблем аграрної освіти. Вдосконалюємо структуру вузу, маючи на увазі розширення демократичних принципів його управління та підвищення ефективності підрозділів —інститутів, факультетів, дослідних станцій, коледжу, учгоспів тощо. Посилюємо інтеграційні зв'язки з науково-дослідними установами Національної та аграрної академій і виробничими структурами міністерств і відомств, прагнемо створити мережу «екстеншн сервіс», закінчити процес перевидання навчальної і методичної літератури державною мовою.

Перефразовуючи відомого вченого, скажу, що добробут України приростатиме вмілим господарюванням на землі.

Інтерв'ю взяв **Сергій МАКАРЕНКО.**

Київ.

перший у районі. Проте Фіногенов мав житло, і не таке вже й погане. Невже потрібно витрачати стільки коштів платників податків на керівників, які не можуть проявити себе у справі? Це саме той випадок, коли все вищезгадане не піддається здоровому глузду.

Ось призначений новий голова Ріпкинської райдержадміністрації Коробка Іван Іванович. Він до цього жив у Чернігові. То що — знову починати другу споруду палацу районного масштабу? Щось тут не так».

Сумніви автора зрозумілі. Дуже дорого обходиться виборцям забезпечення пристойних житлових умов лідерам виборчих кампаній, щасливчиків владних призначень. Особливо, коли ті ні в чому себе не проявили.

Який вихід? З одного боку, найперший: взявся за керівну віжку — забудь про власне й особисте. Але це, всім зрозуміло, слова, декларація. Невже новому голові Ріпкинської райадміністрації за законами такої справедливої моралі тулитись із сім'єю в кімнатці гуртожитка? Погодимося: така перспектива і винагорода аж ніяк не приваблива для будь-якого фахівця. На «гуртожитських» умовах у нинішні часи за справу керування районом може взятися хіба що авантюрист-альтруїст. Тим часом І. Коробка, переїхавши в район, повинен на загальних чи пільгових підставах ставати в чергу на отримання житла?

Це запитання, як на мене, можна розв'язати в Україні будівництвом для всіх керівників такого рангу... особняків. Щоправда, за важливої умови: особняк (двоповерховий, триповерховий!) надавати у тимчасове користування, скажімо на час дії повноважень, контракту (4—5 років). Якщо керівник району успішно виконує поставлені перед ним завдання, то через 5 років житло безоплатно передається йому у власність! Ця «дрібничка» змусила б державних чиновників з повною віддачею працювати на відповідальній посаді, а не метикувати-хитрувати, як за короткий час тим чи іншим приятельським, крутійсько-шахрайським способом вибудувати собі дачку чи палацик. Як показують реалії Чернігівщини, на жаль, більшість керівників насамперед думають і про себе, і про майбутнє власних дітей. І це цілком природно! Звичайно, при цьому програють платники податків, держава, бо чимало творчої енергії влади іде на розв'язання далеко не державних завдань.

Де ж золота середина? Треба шукати. А ми нагадуємо цікавий досвід часів Гетьманщини. Іван Мазепа, надаючи відповідальну посаду, давав і рангові маєтності. Служив полковник добре — отримував їх пізніше у власність. Ні — то рангова маєтність переходила його наступникові. Може, дешевше все-таки брати уроки в історії?

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Іван Чиж: Куба допомагає українським дітям на державному рівні. Це — приклад для Європи

Днями відбулося спільне засідання Комітету Ради Європи з соціальних питань, охорони здоров'я і сім'ї та аналогічного комітету Європарламенту. На засіданні було розглянуто важливі питання захисту прав дітей, проблеми осіб, які належать до категорії соціально незахищених (інваліди, люди похилого віку, багатодітні). Особливу увагу приділено наслідкам чорнобильської катастрофи для здоров'я населення.

Парламентарії Європи внесли уточнення до проекту рекомендацій, що їх буде ухвалено на черговому засіданні Парламентської Асамблеї Ради Європи в Страсбурзі. Член ПАРЄ, голова фракції соціалістів Верховної Ради Іван Чиж запропонував відобразити в цьому документі звернення до уряду України щодо неприйнятності скорочення соціальних компенсацій ліквідаторам аварії на ЧАЕС. Підтримуючи зусилля Куби щодо лікування українських дітей, потерпілих від чорнобильської катастрофи, народний депутат України висловився за те, щоб країни Європи від слів співчуття перейшли до конкретної допомоги Україні.

● *Анкара*

Не має кордонів

Результатом візиту офіційної делегації Міністерства України у справах науки і технологій до Турецької Республіки стало підписання угоди про співробітництво в галузі наукових і технічних досліджень. Згідно з нею буде реалізовано низку взаємовигідних науково-технічних проектів у галузі екології. Заплановано створити спільну українсько-турецьку лабораторію, що здійснюватиме діагностику різних підповерхневих аномалій. Відкриваються перспективи провадити спільні морські дослідження.

● *Прага*

Далекосяжні розрахунки

Чехія розраховує підписати угоду про приєднання до НАТО до кінця нинішнього року. Ратифікація цього документа парламентами держав — членів організації має завершитися до 1999 року, заявив журналістам у понеділок увечері міністр закордонних справ Чехії Йозеф Желенець. «Процес ратифікації угоди не стане «вузькою шийкою» у справі розширення НАТО, —наголосив дипломат. — Ми не очікуємо ускладнень, і він не розвиватиметься драматично».

● *Тирана*

Повстанці просуваються до столиці

Поки Президент Албанії Салі Бериша веде переговори з лідерами опозиції про склад майбутнього уряду «національної довіри», угоди про формування якого було досягнуто в неділю, територія, що контролюється озброєними повстанцями, продовжує розширятися. Цими днями масові заворушення охопили нові міста на півдні Албанії і ще ближче просунулися до Тирани: вони відбуваються менш як за 80 кілометрів від столиці. За повідомленнями, що надходять із Албанії, повстанці взяли минулого дня під свій контроль міста Берат, Кучова, Грамши, Арденицу.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Молдова не допустить крену в бік Москви чи Бухареста

Наш спеціальний кореспондент зустрівся з Президентом Республіки Молдова Петру Лучинським напередодні візиту Президента України Леоніда Кучми до Кишинева

— Пане Президенте, чи будуть під час нинішнього візиту поставлені крапки на головних проблемах українсько-молдавських відносин? Що дасть заплановане створення Митного союзу?

— Я переконаний, що зустріч із Президентом України Леонідом Кучмою дозволить завершити або значно просунути розв'язання питань щодо делімітації кордону, визначення прав власності та створення спільного митного простору. Тут маємо серйозні напрацювання й принципову домовленість з українським Президентом.

Створення митного союзу допоможе громадянам наших країн уникнути незручностей і принижень, яких їм завдають за перетину кордону нині. Адже протягом століть люди пересувалися через нинішній кордон вільно, а багато молдаван мають родичів в Україні і навпаки — українці у нас.

Щодо підприємництва, то Молдова — держава, яка більшу частину своєї сільгосппродукції експортує. А вона така, що швидко псується, і коли через митні бар'єри транспортування її займає замість одного дня десять, то торгувати, зрозуміло, неможливо. Несприятливішої ситуації для наших двосторонніх відносин не вигадаєш. Тому, вважаю, створення митного союзу вигідне державам і економічно, і політично, і морально.

— Ще за вашої бутності главою парламенту ваш заступник Думітру Дьяков заявив, що триває такий собі торг за вихід Молдови на Дунай: українська сторона, мовляв, згідна надати Молдові відтинок дунайського берега, але за це Кишинів має відмовитися від будівництва порта Джурджулешти в гирлі Прута — це створює конкуренцію українським портам Рені, Ізмаїлу... Чи це справді так?

— Зрозуміло, що тут замішані економічні інтереси, конкуренція тощо. І, як говорив Хазанов, ніяким гарніром це не накриєш. Звісно, в Україні нікому не хочеться, щоб з'явився порт-конкурент. Але ж ми й не маємо планів створити в Джурджулештах порт в повному розумінні цього слова. Ми будуємо лише термінал, тому що не маємо власних енергоносіїв, а розрахунки переконують: таке будівництво здешевить постачання нафтопродуктів. Щодо інших вантажів, то ми, звичайно, будемо співробітничати і з портом Ізмаїл, і з Рені, укладаючи угоди чи закуповуючи акції...

Щодо виходу Молдови на Дунай. Наша держава придунайська і має вихід на ріку. Із червня 1995 року працює змішана молдавсько-українська комісія з делімітації кордону, яка й точно визначить, скільки сотень чи тисяч метрів дунайського берега належить Молдові.

— Нині в черговому глухому куті діалог між Кишиневом і Тирасполем. Придністровські лідери вбачають причину в вашому небажанні підписати узгоджений улітку Меморандум про нормалізацію відносин, зазначаючи, що під час передвиборної кампанії ви обіцяли це зробити. Як ви оцінюєте ситуацію?

— Я переконаний, що результатом діалогу з Тирасполем має стати надання Придністров'ю особливого статусу при збереженні незалежності й територіальної цілісності Республіки Молдова і дотриманні всіх прав і свобод її громадян. Протягом останніх двох років через різноманітні причини переговори проходили зі змінним успіхом. Керівництво РМ виявило політичну волю, конструктивність та реалізм, намагаючись знайти розумний компроміс для переборення наслідків придністровського конфлікту. Думаю, що звинувачення, які закидають на нашу адресу, не можна вважати обґрунтованими.

Нагадаю, що меморандум є проміжним актом, який визначає основи розв'язання конфлікту й реалізації заходів, спрямованих на розроблення підсумкового документа з остаточного врегулювання відносин між Кишиневом і Тирасполем. А спроба тлумачити ще не підписаний меморандум як документ, призначений для того, щоб «закласти основи міждержавних відносин», цілком суперечить його головному політичному змісту і ще раз переконує: його засади й положення сприймаються неоднозначно. І саме для того, щоб запобігти такому тлумаченню, я вважаю за доцільне уточнити й узгодити деякі його положення.

— Як ви вважаєте, чи довго може тривати перебування в Придністров'ї контингенту російських військ?

— Надання Придністров'ю особливого статусу й виведення оперативного угруповання російських військ з регіону взаємопов'язані. Ідеальним був би такий варіант: спочатку виведення, потім — статус. Готовність приступити до виведення керівництво РФ ще раз підтвердило під час моїх недавніх зустрічей із Президентом Борисом Єльциним та прем'єр-міністром Віктором Черномирдіним. Але ще є проблеми технічного характеру.

На складах колишньої радянської 14-ї армії зберігається майже півмільйона тонн озброєння. Уявіть собі, що весь цей арсенал зникає невідомо куди або потрапляє до рук придністровських гвардійців. Один приклад уже маємо: після того, як російські війська пішли з Бендерської фортеці, гвардійці тут-таки зайняли її.

Крім того, у Придністров'ї виробляють зброю, в тому числі й установки «Град». Тирасполь має досить велику армію. І питання полягає не в готовності Росії виконати угоду про виведення військ з Придністров'я (вона, повторю, готова це зробити), а в долі тієї величезної кількості озброєнь, які накопичено. Тому логічно знайти таке рішення, щоб ми не залишилися наодинці з непередбачуваною придністровською армією. Водночас з виведенням російських військ маємо шукати й розв'язання придністровського конфлікту.

— Екс-президент України Леонід Кравчук висловив нещодавно думку, що СНД існуватиме не більше року. Які ваші погляди на перспективи цього утворення?

— Мені більше імпонує точка зору нинішнього Президента України, висловлена ним одній з російських газет: видається доцільною трансформація ідеології СНД з «формули інтеграції» на «формулу співробітництва» за збереження існуючих політичних зв'язків.

Без співробітництва з колишніми радянськими республіками неможливо уявити найближче, принаймні, майбутнє. Звичайно, хотілося б, аби Співдружність була працездатнішою. Як на мене, нам необхідно зосередитися на основних напрямах, які забезпечували б безперешкодне пересування людей, товарів і капіталів. Досягнувши цього, можна йти далі.

— Доводилося чути й таку думку: після того, як ви стали Президентом, Молдова відходить від Румунії і зближається з Москвою...

— На мою думку, Молдова починає просто займати своє місце. Ми не хочемо віддалятися від Румунії настільки, щоб зіпсувати з нею відносини, але й не хочемо так наблизитися до Росії, щоб з'явилися побоювання щодо втрати нашої самостійності. Ми держава позаблокова, нікому не загрожуємо й хочемо лише, щоб нашу незалежність поважали. У нас специфічний багатонаціональний склад населення, і тому маємо бути дуже уважні й не допускати крену в той чи інший бік, тому що завжди в таких випадках будемо внутрішньо нестабільними.

— Молдова, як і Україна, досі не має Договору про дружбу та співробітництво з Румунією. Разом з тим Румунія — один із кандидатів на вступ до НАТО. Чи наполягає Молдова (як і Україна) на підписанні вищезгаданого документа до можливого вступу Бухареста в альянс?

— Ми, природно, зацікавлені в тому, щоб нейтральні держави отримали певні гарантії безпеки. Ці гарантії закладаються і в базовому політичному договорі. Тому ми зацікавлені мати такий договір з Румунією і, як мені відомо, за це виступає й НАТО. Робота над документом триває.

Важливо, щоб процес розширення альянсу не призвів до виникнення напруженості й ліній розділу, які знову створили б конфронтаційні блоки. В цьому сенсі викликає надію готовність Північноатлантичного альянсу розвивати особливі, якісно нові відносини з Росією на основі особливої угоди, щоб уникнути міжнародної ізоляції РФ. Хотілося б наголосити: важливий аспект системи європейської безпеки становлять відносини НАТО й України.

Інтерв'ю взяв Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Кишинів — Київ.

Наші на японському святі

***Н**А ПОЧАТКУ березня в Японії відзначають свято «Хіна мацурі», що українською мовою можна перекласти як «День дівчаток». З давніх-давен цього дня японці пускали вниз по річці паперові ляльки «хітогата», бо вважали, що «хітогаті» можна «віддати» всі свої недоліки і погані вчинки, а пустивши її по воді, навіть позбавитися цього «баласту душі».*

Із часом свято ляльок поєдналося з днем першого введення до храму маленьких дівчаток, і стародавній звичай набув нового значення. В Японії вважають, що майбутня доля дівчини тісно пов'язана з тим, наскільки шанобливо вона ставиться до... ляльок. Якщо дівчина прикрасила свою кімнату ляльками пізніше «Дня дівчаток» або після закінчення свята не поспішила їх прибрати, то... пізно одружиться. Тому ляльок починають виставляти ще з середини лютого, а наступного дня після свята одразу ховають до скрині. До речі, скрині з ляльками — сімейна реліквія — і передають їх від матері доньці. Цього дня в Японії п'ють (і дівчата також) майже безалкогольне солодке саке і закупують солодощами...

А в посольстві Японії в Україні в «День дівчаток» наливали шампанське. Була ще одна нагода підняти келих, адже відбувся розіграш призів серед переможців вікторини першого конкурсу на знання Японії. За словами Надзвичайного і Повноважного Посла Юдзі Курокави, на адресу посольства надійшло близько 300 листів, що свідчить про підвищений інтерес українців до Японії. Але перемогли, звичайно, ті, хто знає про Країну висхідного сонця трохи більше...

Наталя РІЗНИК.

На знімках Сергія КОВАЛЬЧУКА: переможниця конкурсу Ольга Хоменко, яка не лише добре знає Японію, а й викладає японську мову; а ось і «хітогата» — оберіг дівочої японської долі.

Досвід

Фермерська арифметика

МИ ВЖЕ звикли до стереотипу, що фермер — це людина, яка обов'язково повинна поратися біля землі, вирощувати сільгоспкультури. Але на Буковині, зокрема в її малоземельних регіонах, не всі приватні власники мають таку можливість. Тому кожен обирає собі той вид трудової діяльності, який виграшний лише для цієї місцевості.

Юрій Семенюк із села Лукавці Вижницького району утримує на своїй фермі винятково свиноматок. Прибуток (і непоганий) він собі забезпечує від реалізації поросят місцевому населенню. Фермер збуває молодняк за цінами, дещо нижчими за базарні. Тому від покупців у нього нема відбою. А ще розраховується поросятами з тими односельцями, які допомагають йому доглядати свиноматок.

За виручені кошти фермер збудував капітальний свинарник, кормокухню та склад. Допомагає Юрієві його дружина — зоотехнік за фахом.

Оригінальну ферму створив із дружиною (теж зоотехніком) Василь Плегуца з Путили. Він узяв у місцевого колгоспу в оренду десять гектарів гірського пасовиська й організував на полонині випасання вівцематок зі свого селища. Отара набралася чимала — понад 500 ярок. Подружжя не тільки доглядало її, а й доїло ягничок, виготовляло поживну бринзу.

Іван Боцвин із села Мариничі Путильського району (це глибинка) обладнав млина й почав молоти збіжжя жителів навколишніх сіл та віддалених хуторів. Бажаючих розжитися на борошно чимало. Адже це єдиний млин на всю округу. Мірошник нічого й не вдіяв би без підтримки місцевої влади: колгосп надав йому приміщення, а райдержадміністрація — ліцензію на вирубку лісу, що дало змогу заробити трохи грошей і придбати необхідне обладнання.

Фермер із села Димка Глибоцького району (тут Ольга Кобилянська написала знамениту повість «Земля») Микола Тащук придбав мініпекарню й забезпечує свіжими буханцями односельців, дитячий дошкільний заклад та тракторну бригаду. Частину випічки реалізує малозабезпеченим людям та багатодітним сім'ям району за зниженими цінами.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

«Ліс» — проти виснаження

Спонсор лотереї - 97

Довгий час нашу область називали житницею України. За обшир її пшеничних ланів, незвичайну родючу силу чорноземів. А житниця має підтверджувати високе звання, давати щорік дедалі більше хліба. Задля цього розширювали площі ріллі, збільшували обсяги посівів, не особливо турбуючись, що буде потім. А потім сталося те, що й мало статися. Внаслідок значного перевантаження сільгоспугідь, у яких велика питома вага ріллі, розпочалося прогресуюче виснаження землі: розвинулися ерозійні процеси, грунти втратили майже половину первісної кількості гумусу.

Зарадити лиху могли б ліси та лісонасадження, але їх кількість на території області просто мізерна —всього 6,8 відсотка. Тому й вирішено було розробити і затвердити обласну довгострокову програму «Ліс», розраховану на 25—30 років. Програма почала діяти у 1992 році. Але умови, за яких вона мала виконуватися, різко змінилися. То що ж, виконання «Лісу» згортається?

— Не згортається, а продовжується, — заперечив генеральний директор державного лісогосподарського об'єднання «Кіровоградліс» Микола Ковальчук. —Незважаючи на відсутність бюджетних асигнувань, план створення захисних лісонасаджень виконано на 84,8 відсотка. А з початку дії програми цей відсоток ще вищий — 96,5.

— Шкода тільки, — сказав, генеральний директор, —що керівники сільгосппідприємств, власники земель не мають ніяких стимулів для проведення цих робіт і, за незначним винятком, зовсім не зацікавлені у створенні і збереженні захисних насаджень.

Про варварське ставлення до лісосмуг і лісів уже сказано стільки, що повторювати не варто. А ось про позицію нових землевласників слід сказати. Розпайовані внаслідок земельної реформи землі КСП так і залишилися колгоспними. На пальцях можна перерахувати індивідуалів, які вийшли із своїм паєм. Але ставлення до заліснення у керівників КСП змінилося. За нинішньої скрути, коли поле обробити нічим, створення нових лісосмуг знаєте на якому місці? Та чи й погодяться власники паїв частину їх віддати під дерева?

В цілому працю кіровоградських лісівників можна назвати героїчною. Криза кризою, а вони торік заготували 72,4 тонни лісового насіння, в тім числі 65 тонн жолудів. Заклали лісорозсадники, підготували майже тисячу гектарів грунту. Отже, шуміти через десятки років молодим дубовим посадкам у наших степах...

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Начальство — у перших лавах

Земельна реформа

У ЛЮТОМУ цього року в «Голосі України» було вміщено публікацію під заголовком «Бач, злякає чоловіка, щоб не знав він, що робить», в якій ішлося про те, як налякали людей, що одержали земельні сертифікати, у селі Великий Житин на Рівненщині. Якщо хто бажає вийти з колгоспу, сказали, має заплатити за своїх 2,97 га 7,5 тисячі гривень. І пенсії не буде отримувати. Дехто вже мав намір той «документ на землю» повертати: мовляв, нехай буде так, як було. Чого й домагалися ті, хто пустив таку чутку.

А нещодавно у Великому Житині відбулися збори уповноважених, на яких обговорювали два питання: звіт правління про роботу в минулому році і, найголовніше, про форму організації господарства у майбутньому, оскільки члени нинішнього КСП одержали право на земельний пай.

До початку зборів селяни обмінювалися думками на ганку будинку культури.

—А про що там звітувати? Худобу вирізали, засіки порожні, боргів, як у собаки бліх...

—Що правда — то правда. А з нашими паями вони знають, що робити. Вже он зібралася «команда» з п'ятнадцяти чоловік на чолі з головою, кращі землі собі визначила, буцімто, щоб дати як заставу під кредит, а нас збираються чи не в наймитів перетворити. А хто, кажуть, захоче вийти з колгоспу, то дамо по три гектари «крейди» на горбах...

—Чому вони самі все вирішили, а я про це ні сном ні духом?..

Отакі точилися балачки. Хвилювалися люди — про землю ж бо зайшло, матінку-годувальницю. І начебто знову її власниками стали, а їм і далі колгоспну «панщину» пропонують. Скажеш щось упоперек голові —коней для оранки городу не дасть...

Але повернемося до зборів. Правду казали селяни, що голові правління Дмитру Козаку нема про що звітувати, тому й попросив лише 15 хвилин, упродовж яких повідомив: надій від корови за рік — якихось півтори тисячі літрів молока, врожаї зернових — мізер, від свинокомплексу, якщо і далі так справа піде, незабаром залишиться один свинячий виск. Ну, а найбільше «вродили» у господарстві борги — майже 300 тисяч гривень. Хоча, зазначимо, Дмитро Іванович доповідав таким тоном, неначе звітував про всесвітні досягнення.

Односельці — Ніна Довга, Тетяна Павловська, Микола Самков та інші — вельми несхвально говорили про роботу голови правління, котрий, на їхню думку, більше дбає про власні інтереси і свою рідню, ніж про людей, які трудяться, давно забувши, що таке зарплата. Тому пропонували визнати роботу правління незадовільною, а його голові Дмитру Козаку висловити недовіру.

Дійшло до голосування. І що? Ці збори ще раз засвідчили: в душі простого трудівника і нині ще живе страх перед керівництвом (проголосую, мовляв, «не так», помітять — зайдять). На підтримку керівника — 24 голоси, проти — 16. А в залі сиділо до 400 чоловік. Таких, що утрималися, не було видно - люди просто мовчали, ховаючи очі. Так нічого ті збори і не вирішили...

Коли вже розходилися, автора цих рядків оточили кілька літніх селян. «Пам'ятаєш, — запитали, — що колись, у ті далекі роки, у нашому колгоспі було?»

Як не пам'ятати, коли тут народився, виріс, працював на жнивах...

Було, звичайно, паскудним колгоспне життя — важка, майже неоплачувана праця, і одвічні нестатки. Але тоді люди ще «не розсобачилися» в умовах колгоспно-злодійської системи (вона у Західній Україні «проросла» лише наприкінці 40-х), не втратили совість і повагу до землі, ще працювали. А тому навіть в умовах тієї недолугої системи у колгоспі багато чого було — цегельня наприклад, великий зариблений став, сад, пасіка, курятник, качатник, хмелярня...

Але поволеньки сталося те, що мало статися у нічийному господарстві. Бо справою честі кожного «вільного селянина» стало злодійство. Бачили, що начальство п'є і тягне, обласних і районних «тузів» багатством колгоспним наділяє, то й самі за таке взялися. Далі — більше. Крали все: зерно, буряки, картоплю, кукурудзу, будматеріали, бензин, добрива...

Через «мудру» політику «керівної і спрямовуючої» позводили курей і качок, занедбали сад і пасіку, знищили цегельню, хмелярню. Нині докрадають, що залишилося нерозкраденим — навіть лампочки з височенних електроопор примудряються знімати.

Тепер мешканці Великого Житина і двох інших сіл КСП «Зірка» — Малого Житина і Бармаків — у розпачі: як працювати на землі далі? Право на наділи одержали, але їх дезорієнтують, залякують, не хочуть випрягати з колгоспного ярма.

... Опісля зборів розходилися неохоче, не поспішаючи. Весна вже поріг переступила, а тут ще немає ясності, у якій, так би мовити, іпостасі до земельки приступити. Треба усіх мешканців зібрати, казали люди, а не лише «уповноважених начальством», і вирішувати. А також знайти того, хто повною мірою міг би взяти на себе відповідальність за долю селян.

... Додамо: а щоб люди у селах могли приймати правильні рішення, треба негайно організувати для них «земельно-ринковий лікнеп». І не формально, а найширше і всеохоплююче — через засоби масової інформації, працівників сільгоспуправлінь, землевпорядних органів і т. д., і т. п.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Чи вийдуть у поле трактори?

Урожай-97

ТОРІК на Волині врожайність зернових знизилася до 17 центнерів з гектара. Понад 18 відсотків сільськогосподарських підприємств не зібрали з гектара навіть по 10 центнерів зернових. І лише кожне десяте господарство мало врожайність вищу за 25 центнерів. Як же буде цього року?

—Маємо надію на кращі результати господарювання, —сказав начальник відділу наукового ведення рослинництва Волинського облуправління сільського господарства та продовольства Юрій Кругляченко. —Зернове поле нашої області становить 260 тисяч гектарів, що на 5 тисяч гектарів більше від минулорічного. Видалася гарною й озимина. Ярих зернових нам треба посіяти 81 тисячу гектарів. Зерна вдосталь. Майже все — кондиційне. Є проблеми з аміачною селітрою для підживлення. Її треба хоча б 28 тисяч тонн, а маємо тільки 11 тисяч. Однак попри всі негаразди плануємо зібрати цього року з кожного гектара по 27—28 центнерів зернових, довести валовий збір до 750—800 тисяч тонн зерна.

Картопляне поле теж маємо намір збільшити на тисячу гектарів. Але катастрофічно не вистачає мінеральних добрив, паливно-мастильних матеріалів.

—Якщо так триватиме, то трактори можуть не вийти в поле, — із тривогою розповідав голова правління Волинського ВАТ «Облагропостач» Петро Маховиков. — Для успішного проведення весняно-польових робіт нам потрібно 18 тисяч тонн дизпалива і 6 тисяч тонн бензину. Маємо лише 3 тисячі тонн дизпалива і 775 тонн бензину. Ми сподівалися на розпорядження Кабінету міністрів України, згідно з яким Держкомрезерв зобов'язаний був до 10 березня 1997 року поставити нашій області 6 тисяч тонн дизельного палива. Ми навіть розподілили його між господарствами... Поїхали до Новоград-Волинського, щоб одержувати, а нам у відповідь — нема! Тоді з Держкомрезерву повідомили, що дадуть, але не 6 тисяч тонн, а лише 3. Пишу листа заступникові міністра сільського господарства та продовольства України Анатолію Ковальчуку, прошу з'ясувати ситуацію... Дивно, коли в поліських районах Волині мали б гуркотіти трактори, одержуємо з Держкомрезерву нове розпорядження: області виділено 1000 тонн дизельного палива... Ось така обіцянка-цяцянка... А техніка стоїть.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Флот

Допоможіть кораблю – він плаває, як може

Нещодавно в Севастополі відбулося розширене засідання Координаційної ради із шефських зв'язків МВС України, на порядку денному якої обговорювався хід виконання Указу Президента України «Про організацію шефства над кораблями і частинами ВМС України». Із звітною доповіддю виступив командувач ВМС України контрадмірал Михайло Єжель.

З моменту набуття Указом чинності флоту надано шефську допомогу на суму більш як 3 млн. 500 тис. грн. Тільки за 1996 рік підприємствами та організаціями України надано допомогу на суму 2 млн. 500 тис. грн., яку було спрямовано на ремонт і технічне поновлення кораблів і об'єктів, казарменого фонду, поліпшення соціально-побутових умов особового складу флоту.

Винятково завдяки шефській допомозі став можливий похід загону кораблів ВМС України до США та їх участь у навчанні багатонаціональних сил «Кооператив—Оспрей-96» з 13 по 30 серпня 1996 року. Великий десантний корабель «К. Ольшанський», що брав участь у поході, після виходу ВМС із складу ЧФ потребував докового ремонту — був відсутній зв'язок, виведено з ладу допоміжні механізми. Виробниче об'єднання «Харківтепломережа» здійснило ремонт усіх систем автоматики, холодильних установок на суму близько 16 млрд. крб. З лютого по серпень на кораблі перебували представники харківських підприємств, які здійснювали введення техніки в експлуатацію.

Херсонський судноремонтний завод імені Комінтерну як експеримент прийняв до себе в док великий десантний корабель «К. Ольшанський», хоча кораблі такого класу в Херсоні ніколи не ремонтували. Орієнтовна вартість ремонту — 6 млрд. крб., тоді як миколаївські корабели просили за той самий обсяг робіт 61 млрд. крб.

У січні 1996 року при командуванні ВМС України було створено відділення з координації шефської роботи командування на чолі з підполковником Найдою Олегом Станіславовичем. І хоча у штаті всього три душі, відділення розв'язує проблеми, що їх інколи не в змозі розв'язати чиновники з великими повноваженнями.

Згідно з Постановою Ради міністрів Республіки Крим, за низкою міст і районів Криму було закріплено кораблі та частини ВМС. Так, місто Євпаторія шефствує над пожежним кораблем «Євпаторія», Бахчисарайський район — над бригадою ракетно-артилерійських військ, Красноперекопський район — над штабом ВМС України, місто Сімферополь — над кораблем управління «Сімферополь». Севастополь також надає допомогу в медичному обслуговуванні військовиків ВМС за рахунок бюджету міста, бо поліклініка і госпіталь Чорноморського флоту не приймають українських військовиків.

Разом з тим не всі регіони України з розумінням ставляться до проблем будівництва ВМС України. Багато хто з керівників воліє допомагати місцевим частинам —здебільшого продуктами харчування, аніж мати справу з флотом. Досі на державному рівні не розв'язано питання про скасування оподаткування шефської допомоги. І донині всі грошові перерахування флоту обкладаються ПДВ.

Ігор ДМИТРІЄВ.

Севастополь.

Викрадачів першого українського золота спіймано

Торік невідомими зловмисниками було викрадено пробну партію золота та платини, видобуту Закарпатською геологорозвідувальною експедицією з покладів Мужіївського родовища, що освоюється в Берегівському районі. Крадії пробили отвір у стіні лабораторії цього підрозділу і поцупили дорогоцінності разом з важким сейфом.

Однак недавно на слід зловмисників вийшли працівники Берегівського райвідділу внутрішніх справ. Трьох злодіїв, мешканців Закарпаття, затримано.

Золото та платину крадії збували в Мукачеві, «наваривши» таким чином близько 30 тисяч доларів США.

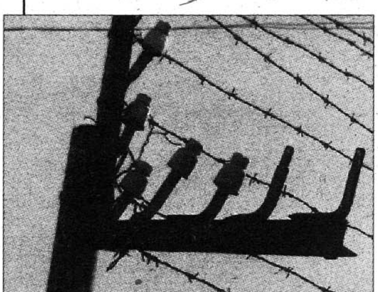
Проти злочинної групи порушено кримінальну справу. Ведеться пошук осіб, які скуповували дорогоцінності.

Василь БАБУХ.

Закарпатська область.

Кримінальна історія

Дивовижний приклад жіночої помсти

Справи з бізнесом просувалися у Романа сяк-так. Щоб придбати кіоск і старененьке авто, продав квартиру, потім для розвитку своєї фірми позичив ще 600 доларів в однієї знайомої, з якою його поєднали спільні комерційні інтереси. Проте справа не клеїлася, кіоск особливого прибутку не давав, борги повертати було нічим. Слава Богу, кредиторка, добра душа, не підганяла. Та ось одного разу...

Пізно увечері Роман зателефонував батькам і повідомив, що його викрали, і за його життя вимагають викуп: 6000 доларів.

Звісно, старим хворим людям й уві сні такого привидітися не могло. Дивилися бойовики, читали детективи, але щоб отаке в провінційному Луганську, та ще з їхнім сином! Тож довго сумнівалися, перш ніж звернутися до міліції. Проте таки наважилися.

Наступна розмова з Романом, котрий опинився заручником у злочинців, відбулася 28 січня — уже в присутності працівників міліції. Син запевнив батьків, що поводяться з ним делікатно, годують добре, проте з пошуком грошей для викупу слід поспішити, бо йдеться про його життя. Того самого дня було призначено зустріч біля готелю «Луганськ», на яку, за наполяганням бандитів, мала прийти мати Романа з шістьма тисячами доларів.

Та марно нещасна стара жінка чекала у призначеному місці, з надією вглядаючися в обличчя перехожих: на зустріч ніхто не прийшов. А водночас бандити третирували по телефону її чоловіка: не прийшла вона, мовляв, на «стрілку», життям сина грає. Не замовкав телефон і по її поверненні. Злочинці змінювали то місце, то час передання грошей в обмін на сина, перегравали свої умови: тисли на психіку, щоб довести жертв до цілковитого виснаження.

Врешті-решт, ніби домовилися. До цього часу усі сили міського відділу управління з боротьби з організованою злочинністю було мобілізовано. Працівники міліції оточили увесь район ймовірного розгортання подальших подій. Жінці дали гроші і ретельні інструкції, що говорити і як поводитися.

Нарешті до неї підійшов незнайомий молодий чоловік, показав документи сина і забажав викуп. Зібравши всі сили, щоб не зірватися, мати відповіла, що віддасть гроші не раніше, ніж побачить живого Романа. Незнайомець знизав плечима і, відповівши, що має порадитися з цього приводу зі «своїми», пішов до машини. Автомобілю не дали від'їхати: буквально через кілька секунд злочинці опинилися в руках співробітників міліції. Перший етап операції було завершено. Залишалося головне: звільнити заручника.

Не марнуючи часу, група захвату рушила до бандитської «штаб-квартири». Це був брудний будиночок у районі 3-го кілометра. Ось тут і був Роман — змучений і страшенно побитий...

Утримував це «кубло» такий собі суб'єкт без певних занять і прописки. Такими самими темними особами, з'ясувалося, були й решта — 9 членів банди (серед них 3 жінки). Цікаву роль у цій історії взяла на себе луганчанка, котра лише за 50 гривень погодилася зробити «макіяж» заручнику — щоб приховати сліди побоїв, у разі, коли його доведеться показати матері.

А от організатором усієї цієї авантюри, який розписав усі її етапи і ролі кожного учасника, з'ясувалося, була та сама мила жіночка, котра одного разу так люб'язно позичила Романові 600 доларів.

Юрій ЄРЕМЕНКО,
старший інспектор УМВС України в Луганській області.

Кордон

Захисники даремно хліба не їдять...

Довжина державного кордону, що проходить територіями Волинської, Рівненської, Житомирської та Київської областей, майже 900 кілометрів. З Республікою Польща —230 кілометрів, з Білоруссю — 660 кілометрів. На цій великій території охорону державного кордону здійснює Луцький загін прикордонного контролю — найбільший в Україні.

Зізнаюся, я дещо здивувався, коли з перших слів розмови з начальником загону Луцького прикордонного контролю Володимиром Малаковим почув:

— Ні на що не скаржимося. З бюджету ми нічого не отримуємо, але раду собі даємо. Прикордонники в нас одягнуті, взуті, вчасно і калорійно харчуються. Службу з охорони державного кордону несемо справно... Я не хочу сказати, що живемо без проблем. Вони в нас є. Але їх намагаємося розв'язати самі. Допомагають нам і місцеві ради, територіями яких проходить кордон.

Наша розмова точилася довкола тем нелегальної міграції, контрабандного бізнесу та інших проблем, з якими стикаються прикордонники. Цифри і факти тривожні. Є над чим замислитися. Торік, приміром, тільки на території Волинської області прикордонники затримали майже 2 тисячі порушників. 640 з яких намагалися нелегально перетнути кордон України. У контрабандистів вилучено 173 кілограми наркотичних речовин, майже 5 тисяч штук боєприпасів, 24 тисячі доларів, затримано контрабандних товарів на 240 тисяч гривень, порушено 50 кримінальних справ.

— Непокоїть нас економічна контрабанда, збільшення кількості груп нелегальних мігрантів, особливо з країн Азії та Близького Сходу, —розповідає Володимир Малаков. — Торік виявили 18 каналів нелегальної міграції, а за два місяці цього року — 5 каналів. З початку року майже 90 іноземних громадян намагалися нелегально перетнути державний кордон України. А відповідної законодавчої бази, що саме з такими нелегалами робити, в нас немає. Це проблема державного рівня. І досить серйозна. Тривожить і те, що пособниками нелегалів стають місцеві жителі. Панує економічна скрута, а тут платять великі гроші... Виникає спокуса добре заробити. Нині зафіксовано тисячі таких випадків.

На жаль, прибутковим бізнесом досі залишається вивезення з України цукру, спирту і... цигарок. Нещодавно спільними діями прикордонників, співробітників управління Служби безпеки України та працівників міліції Волині під час перевезення через україно-білоруський кордон було затримано 40 тонн цукру. На автопереході «Ягодин» у мікроавтобусі, що прямував до Польщі, було виявлено спеціальну схованку з 600 літрами спирту. Мають попит за кордоном і цінні породи деревини. Вже цього року затримано вантаж із 176 кубометрами лісу, що нелегально прямував до Білорусі.

Із сумом і болем говорив Володимир Петрович і про нелегальне вивезення малолітніх дітей за межі України. Як правило, роблять це молоді жінки. Цього року виявлено три таких випадки. Була спроба перевезти нелегально через кордон України ще чотирьох дітей. Затримано громадянку Росії, яка везла двох дітей...

... Через контрольно-пропускні пункти Луцького загону прикордонного контролю щотижня перетинають державний кордон у середньому майже 120 тисяч громадян і 30 тисяч транспортних засобів. І тут прикордонник має пильнувати. Адже нечесного люду, на жаль, ще чимало.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

МАУП

Вища освіта за міжнародними стандартами

МКА

Міжнародна Кадрова Академія
(член Європейської мережі ЮНЕСКО і Ради Європи)

Міжнародний Відкритий Університет (США)

Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна)

оголошують набір на ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
(без відриву від трудової діяльності):

на базі середньої, середньої спеціальної і вищої освіти
- **Управління бізнесом**
- **Менеджмент людських ресурсів**
- **Соціологія і психологія менеджменту**

на базі середньої спеціальної і вищої освіти
- **Бухгалтерський облік**
- **Банківська і страхова справа**
- **Комерційне і трудове право**

Приймаються без вступних іспитів та будь-яких обмежень особи, які мають середню освіту, а також учні старших класів — у **КОЛЕДЖ**, середню спеціальну освіту і студенти — у **БАКАЛАВРАТ**, вищу освіту — у **МАГІСТРАТУРУ**.

Термін навчання на кожному рівні — 2 роки, вартість — $250 за семестр (у гривнях готівкою та за безготівковий розрахунок).

Випускникам видається **диплом про вищу освіту американського університету,** а також міжнародно визнаний сертифікат, що надає можливість працевлаштування в усіх провідних країнах світу.

Укладання контракту. Забезпечення навчальною літературою (входить до вартості навчання).

252039, м.Київ, вул.Фрометівська, 2
(044) 264-10-51, 264-52-58, 264-57-97

ПРИЙОМ ДОКУМЕНТІВ до 31 БЕРЕЗНЯ 1997 року

РЕГІОНАЛЬНІ ЦЕНТРИ
Алчевський (06442)2-87-19
Бердянський (06153)3-62-47
Вінницький (0432)44-26-59
Волинський (03322) 5-04-12
Дніпропетровський (0562)42-59-71
Дружківський (06267)4-34-02
Житомирський (0412)20-83-41
Закарпатський (03122)3-41-10
Запорізький (0612)95-01-22
Красноармійський (06239)2-03-50
Кременчуцький (05366)3-61-22
Криворізький (0564)74-72-64
Луганський (0642)47-41-69
Маріупольський (0629)33-44-52
Миколаївський (0512)35-43-85
Нікопольський (05662)1-28-91
Одеський (0482)23-49-39
Севастопольський (0692)45-16-96
Тернопільський (0352)25-06-38
Харківський (0572)43-30-81
Херсонський (0552)29-07-04
Хмельницький (03822)1-17-13

Оптовая и мелкооптовая торговля

НСР

МОТОРНОЕ МАСЛО ИЗ ГЕРМАНИИ

HD 15W-40

для карбюраторных, дизельных и турбодизельных моторов

Расфасовка в 5-литровые канистры. Стоимость одной канистры — 15 гривень. Сертификат УКРСЕПРОНАФТОСЕРВИС.

Тел. 228-86-17, тел./факс 228-00-76.

КОНСУЛЬСТВО РЕСПУБЛІКИ КІПР В УКРАЇНІ

Інформує всіх зацікавлених осіб про покладені на нього повноваження:

- **ОФОРМЛЕННЯ ТА ВИДАЧА В'ЇЗДНИХ ВІЗ;**
- **ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТІВ;**
- **КОНСУЛЬТУВАННЯ З ПИТАНЬ:**
  - *туризму, відпочинку та навчання;*
  - *відкриття громадянами України офшорних компаній.*

Адреса: 252135, Київ, вул.Дмитрівська, 18/24.
Тел.: (044) 216-3605, 219-20-54, факс: (044) 244-73-93.
Приймальні дні: понеділок-четвер з 10.00 до 13.00

АКЦІОНЕРНИЙ БАНК **БРОКБІЗНЕСБАНК**

До відома акціонерів Акціонерного банку «Брокбізнесбанк»

Рада Акціонерного банку «Брокбізнесбанк» повідомляє, що чергові річні збори акціонерів банку відбудуться 2 травня 1997 року о 10 годині за адресою: Київ, проспект Перемоги, 41.

Порядок денний:
1. Підсумки роботи правління банку за 1996 рік і основні напрями діяльності банку.
2. Фінансово-господарська робота банку за 1996 рік.
3. Річний баланс банку.
4. Прибуток банку.
5. Дивіденди акціонерів за підсумками роботи банку за 1996 рік.
6. Статутний фонд банку.
7. Зміни та доповнення статуту банку.
8. Зміни в складі засновників та акціонерів банку.
9. Склад ради та голова ради банку.
10. Склад ревізійної комісії банку.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати: документ, що засвідчує особу акціонера, доручення на право участі представника акціонера в річних зборах акціонерів.

Довідки за тел. 241-70-53.

Межрегиональный союз «Юг-Север»

Первоклассное шампанское с Киевского завода. «Советское шампанское», «Шампанское Украины», «Юбилейное», напитки «Салюте» — оптом и мелким оптом.

Гибкая система скидок.

Вся продукция с акцизными марками.

Дилер МС «Юг-Север».

Телефоны:
294-84-15, 294-84-19, 294-82-34, 294-81-27, 294-85-21 (факс), 296-67-66.

Відкрите акціонерне товариство ***«Чернігівводбуд»*** повідомляє акціонерів, що перші загальні збори відбудуться 23 квітня 1997 року об 11 годині за адресою: 250017, Чернігів, проспект Жовтневої революції, 39.

Порядок денний:
1. Про виробничу діяльність ВАТ і фінансові результати за 1996 рік.
2. Внесення змін до статуту і затвердження положень.
3. Вибори голови правління і керівних органів.

Реєстрація з 8 до 11 години. При собі мати паспорт, сертифікат акцій, а уповноваженим представникам, крім того, оформлені належним чином доручення.

Телефон для довідок (04622) 4-21-40.

ТУРБОКОМПРЕССОРЫ
ПОРШНЕВЫЕ ГРУППЫ
ТОПЛИВНАЯ АППАРАТУРА
КОЛЕНВАЛЫ

ЧП «СПАРК», Киев, вул. Чаадаєва, 3а (Борщаговка)
Тел./факс: (044) 474-4177

ООО «Теплоприбор» (0532) 59-40-30

Постоянно в наличии новое котельное обрудование!

Автоматика безопасности КСУМ 2П-Г2, КСУМ 2П-Г5 — 3800 грн.
Горелочные блоки БГГ/БГЖ-0,5 к печам ФТЛ, котлам — 2900 грн.
Ремкомплекты и запчасти к КСУМ, САУК, АГК, КСУ, ЗЗУ.
Датчики ДД, ДН, ДНТ — от 95 грн. ТГС-712, ДСС-712 — от 630 грн.
Манометры МП-3у, 4у, ДМ-2005 (ЭКМ) — 75 грн. ТКП-100 — 230 грн.
Комплектация ГРП (РДБК, РДГК, КПЗ, ПСК, ПКН), шкафные ШП-2.
Счетчики газа РГ, СГ — от 700 грн. Горелки к НИИСТУ-5, Е-1/9.
Теплогенераторы от 55 и 120 кВт. — 2800 грн. МЭО, МИС, УФ.
Котлы «Факел» — 13000 грн. Д-721 — 21000 грн. КЧМ 2м — 400 грн.

Оптовые скидки, доставка по Украине, премии заказчикам.
Наш адрес: Полтава, ул. Сосюры, 35, тел. 59-40-19, 59-40-21.

Правління ВАТ «Київський будинок побуту «Столичний»

повідомляє про проведення річних загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 квітня 1997 року о 15 год. в Києві по вул. Комінтерну, 28, 6 поверх, актовий зал.

Порядок денний:
1. Звіт про фінансово-господарську діяльність ВАТ.
2. Звіт ревізійної комісії ВАТ.
3. Затвердження фінансового звіту ВАТ за 1996 фінансовий рік.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку і розмірів дивідендів за акціями ВАТ на 1997 рік.
5. Різне.

---

16 квітня 1997 року відбудуться річні збори акціонерів ***ВАТ Івано-Франківський завод «Промприлад»***

Порядок денний:
1. Звіт правління про роботу за 1996 рік.
2. Звіт ради акціонерів товариства.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Довибори членів ради замість вибулих.
5. Довибори членів ревізійної комісії замість вибулих.
6. Затвердження документів підрозділам, переведеним на господарську самостійність.
7. Про створення СП з іноземною фірмою по випуску газових лічильників.

Початок зборів о 15 годині 16 квітня 1997 року в актовому залі ВАТ «Промприлад» за адресою: Івано-Франківськ, вул. Сахарова, 23.

Реєстрація акціонерів ВАТ «Промприлад» з 9-00 16 квітня. Контактні телефони: 2-24-56, 98-2-70.

Правління ВАТ «Промприлад».

ОАО «Алчевский завод строительных конструкций» извещает своих акционеров о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 10 апреля 1997 года в 14.00 во Дворце культуры металлургов им. Ильича по адресу: г. Алчевск, ул. Липовенко, 2.

Регистрация участников 10 апреля с 10.00.

Повестка дня:
1. Итоги хозяйственной деятельности ОАО за 1996 год.
2. Отчет наблюдательного совета.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Утверждение положений общества.
5. Организационный вопрос.

Правление ОАО «АЗСК».

Арбітражний суд Вінницької області (287100 м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 25/2 про банкрутство ТОВ «ЛК ЛТД» (м. Вінниця, вул. Гоголя, 21) р/р 2467612 УСБ, МФО 302010.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Приватне підприємство «Візит» (свідоцтво № 19122450) припиняє свою діяльність. Претензії приймають за телефоном 290-03-22.

За рішенням загальних зборів від 3 березня 1997 року

ТОВ «ДЖЕЙД» (юридична адреса: Київ, бульвар Дружби народів, 8, код ЗКПО 24258737, р/р 1467241, МФО 300131, в КБ «Фінанси та Кредит» м. Києва) ліквідується.

Претензії приймають протягом одного місяця від дня опублікування оголошення за телефоном: 265-14-58.

ТОВ «Орландо», код. ЗКПО 24258720, р/р 1467542, МФО 300131 в КБ «Фінанси та Кредит» м. Києва ліквідується за рішенням засновників. Претензії кредиторів приймають протягом двох місяців від дня опублікування оголошення за телефоном: 265-55-40.

Арбітражний суд Кіровоградської області (316024, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) за позовом Акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна» порушив справу № 117/3 про визнання банкрутом малого приватного підприємства «Альянс» у формі товариства з обмеженою відповідальністю, яке міститься за адресою: 316050, м. Кіровоград, вул. Леніна, 23, розрахунковий рахунок 000468403 у дирекції АК АПБ «Україна» по Кіровоградській області.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з моменту публікації оголошення.

Открытое акционерное общество по производству медицинских изделий из полимерных материалов «Гемопласт» (272300, Одесская область, Белгород-Днестровский, ул. Маяковского, 57) сообщает о втором выпуске акций. Общая сумма дополнительного выпуска —4198491 грн.

Номинальная стоимость — 75 копеек.

Вид акций — простые именные.

Форма выпуска — безналичная.

Акции дополнительного выпуска распределяются исключительно среди акционеров Общества пропорционально их доли в Уставном фонде.

Реклама в газеті «Голос України».
Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

У номер

● *Лубни*

По демографії — ЗАГСом

Подарунки для клієнтів новозведеного ЗАГСу, що відкривали напередодні Восьмого березня у Лубнах (Полтавська область), сипалися, немов із рогу достатку. Перші чотири пари, які стали на рушник, окрім свідоцтва про шлюб, винесли з вищезгаданого закладу ще й по кольоровому телевізору та документи на отримання 10 тис. штук цегли, 10 куб. метрів дубової деревини, 10 соток землі. Немовлятам, зареєстрованим цього дня, фортуна посміхнулася 500 гривнями і колясками. Цікаво, що міськвиконком, аби споруда з'явилася на світ, розкошелився всього на 30 тис. гривень. Решту виклали тутешні підприємства та бізнесмени. Приблизно так само «безкровно» для місцевого бюджету постала нещодавно будівля нової швидкої допомоги.

На думку мера Лубен Василя Коряка, такі резерви під силу відшукати керівникові кожного міста, а не кивати, як деінде, на Київ. Новою вершиною, що її незабаром обіцяє здолати міськвиконком, звичайно, не без залучення бізнесових коштів, стане зведення сучасної дитячої поліклініки.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Чи ти питала свою долю, жінко?

***ТВОРЧІСТЬ** відомої черкаської художниці Олександри Теліженко — немов безкінечний рушник жіночої Долі, що простелився з праслов'янських часів до сьогодення. Витканий з радощів і смутку, любові і вірності.*

В образі Берегині — богині-матері, жінки, хранительки Любові — Олександра Теліженко передала правічний символ роду, нації, землі, краси, України. Рушники «Холодний Яр», «Роде наш красний» мисткиня побудувала на основі зображення стародавніх слов'янських богинь-породіль...

Ї «Роксолана», «Скіф», «Пісня степу», «Величальна Україні», «Вогонь душі Тараса», багато інших витонченої майстерності рушників і панно, купонів чоловічих сорочок та жіночих блуз хвилюють з першого погляду, викликаючи роздуми над правічними народними символами.

Народжена на Черкащині, у Тарасовому краї, Олександра Теліженко вийшла з народного мистецтва, творить у сучасному самобутньому стилі. Її творчі роботи експонували на виставках у США і Канаді, Чехії і Монголії, Індії і Туреччині. Очолюючи черкаський осередок Спілки майстрів народного мистецтва України та наукову творчо-виробничу фірму «Арта», художниця мріє створити в Черкасах галерею сучасного народного мистецтва. І вже багато зробила для цього.

Олександра передає золоту нитку любові своїй доньці —так, як колись передала їй її ненька.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Провінція

Біль, вилитий на папері

Член Спілки письменників України Василь Слапчук став лауреатом Волинської обласної літературно-мистецької премії імені Агатангела Кримського за 1996 рік.

Талановитий поет і прозаїк, який пройшов важкими дорогами кривавої війни в Афганістані, удостоєний цієї відзнаки за поетичні збірки «Як довго ця війна тривала», «Німа зозуля» та повісті «Прокляття», «Предтеча», «І він побачить маму». Зболена душа недавнього солдата, який зумів подолати всі незгоди, що випали на його долю, кличе людей до злагоди й добра, засуджує жорстокість і насильництво.

За творчість Василя Слапчука можна порадіти. Нещодавно побачили світ ще дві збірки його поезій — «Мовчання адресоване мені» та «Трикнижжя Явіна». Зараз письменник працює над повістю.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Повернення вертепу

На полицях ужгородських книгарень з'явилася чудова етнографічна розвідка під назвою «Закарпатський вертеп», що її упорядкував відомий знавець місцевого фольклору Іван Халанта.

Автор узяв на себе складне завдання — відродити чудове народне дійство, котре за часів повального атеїзму почало занепадати.

В книзі подаються зразки найяскравіших за художньою цінністю вертепів, зібраних практично в усіх регіонах Закарпаття, тексти колядок з нотами та зразки костюмів, що їх використовували під час дійства.

«Пропала собака по кличке Дружок»

У Харкові почала діяти незвична поки що для нашої уяви служба з розшуку домашніх тварин, що загубилися.

Створення такої служби, як стверджують її організатори, — нагальна проблема. Бо вже зовсім інші структури активно посилили свою «роботу», бездушно знищуючи братів наших менших. І, як неважко здогадатися, вони навіть не збираються з'ясовувати, є у загубленої тварини господар чи немає, хвора вона чи здорова. Але якщо ще донедавна найпоширенішим способом знищення бездомних собак був їх відстріл, то нинішні «санітари» взяли на озброєння варварський метод знищення тварин за допомогою отрути, якою звичайно знищують пацюків. Вони розкидають її прямо посеред вулиць. Помирають від отруєння і ті тварини, яких господарі відпустили просто погуляти.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Спорт

Український «артобстріл» у Парижі

Ядра наших спортсменів летіли далі від решти на зимовому чемпіонаті світу з легкої атлетики, що відбувся в паризькому палаці спорту «Берсі». Харків'янка Віта Павлиш стала чемпіонкою світу, пославши снаряд на позначку 20 метрів. Не відстали й чоловіки: одесит Юрій Білоног з результатом 21 метр 2 сантиметри здобув золоту медаль. А Олександр Багач із Броварів був другим (20,94). Срібної нагороди удостоєна Інга Бабакова з Миколаєва, якій підкорилася висота два метри. А найкращою була одвічна суперниця українки — болгарська спортсменка Стефка Костадинова (2,02).

Нозава — ще не Нагано,

але приємно було дізнатися про перемогу в цьому японському місті на етапі Кубка світу з біатлону жіночої збірної України в естафеті 4х7,5 км. Наші дівчата упевнено випередили збірні Росії (відставання 51,7 сек.) та Китаю (1.1,8).

Залишилося двоє — «Дніпро» і «Шахтар»

Відбулися півфінальні матчі розіграшу Кубка країни з футболу.

Перші зустрічі. 6 березня. **«Дніпро» (Дніпропетровськ)—«Металург» (Запоріжжя). 3:0.** 1:0 Шаран, 16, 2:0 Мороз, 33, 3:0 Мороз, 51. «Шахтар» (Донецьк)—ЦСКА (Київ). 2:1. 1:0 Кривенцов, 54, 2:0 Поцхверія, 66, 2:1 Поліщук, 79.

Повторні зустрічі. 10 березня. **«Металург»—«Дніпро». 2:0.** 1:0 Кріпак, 68, 2:0 Каряка, 70. **ЦСКА—«Шахтар». 0:3.** 0:1 Бабій, 19, 0:2 Поцхверія, 45, 0:3 Онопко, 87.

Київський матч армійців та гірників не виправдав сподівань уболівальників ЦСКА, які вщерть заповнили трибуни клубного стадіону (12000). Вже на 19-й хвилині за фол останньої надії кіровоградський арбітр Ігор Горожанкін показав червону картку воротареві господарів Реві і призначив пенальті. Щоправда, Горяїнов, який став у ворота армійців, парирував удар. Але швидше до м'яча встиг донеччанин Бабій.

В епізоді з видаленням, який, безперечно, вплинув на підсумок матчу, дивно повівся боковий арбітр із Вінниці Володимир Бровченко. Він то піднімав прапорця, то опускав його кілька разів, фіксуючи і тут же заперечуючи положення «поза грою» у Зубова. Така нерішучість лайнсмена зіграла злий жарт з киянами, які зупинилися. Втім, хто їх примушував це робити? Адже свисток арбітра мовчав.

Отже, 25 травня на арені НСК «Олімпійський» у фінальному матчі Кубка країни зустрічаються «Дніпро» і «Шахтар».

«Динамо» дає урок москвичам

Київські динамівці зробили чудовий подарунок своїм прихильникам, переконливо перемігши у товариському матчі на своєму стадіоні російський клуб «Торпедо-Лужники» — 3:0.

1:0 Ребров, 9, 2:0 Михайленко, 23, 3:0 Ребров, 50.

Склад гостей мав досить екзотичний вигляд. Ще б пак, тут ми побачили нігерійця, олімпійського чемпіона Атланти захисника Августіна Єгуавона, бразильського форварда Карлуша Альберту да Рошу, трьох литовців —Айдаса Прейкшатіса, Едгардаса Янаускаса і Томаса Ражанаускаса, нашого Арсена Авакова. А в запасі були ще вірменин Тигран Петросянц та бразилець Фабіано Андерсон.

Однак усе це ніякою мірою не вплинуло на футболістів «Динамо», які показали московським гостям, що таке висококласна гра. З першої і до останньої хвилини кияни, як справжні професіонали, боролися за кожний м'яч. Їхня перевага над суперником за всіма компонентами була незаперечною. І м'ячі забили наші земляки — красені. Сергій Ребров в обох випадках потужно пробив після чудових дій відповідно Андрія Шевченка та Юрія Калитвинцева. А Дмитро Михайленко гарматним ударом метрів з 25 застав зненацька воротаря гостей Володимира Пчельникова.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ **Рукописів не повертаємо.**
◊ **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
◊ **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
◊ **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 289680.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311043.